

univērsitātes avīze

IZNĀK KOPŠ 1922. GADA
25. SEPTEMBRA

№ 12

Trešdiena, 1998. gada 11. marts

TAS VAR JŪS INTERESĒT

"UA" redakcija saņēma lasītāja A. Kozlova atsaukšmi LU Senāta priekšsēdētāja vietnieka Andra Broka kunga izglītības attīstības koncepcijas pieteikumam. Recenzija šķita pretrunīga, jo nebija lasīta visa koncepcija.

Nolēmām to publicēt, lai varbūt rastos plašāka domu apmaiņa.

IZGLĪTĪBA LATVIJĀ UN LATVIJAS UNIVERSITĀTĒ

Dr. fiz., docents Andris Broks
LU Senāta priekšsēdētāja vietnieks

Noslēdzas XX gadsimts - zinātnes un tehnikas progresa, politisko, ekonomisko un sociālo procesu globalizācijas gadsimts. Gadsimts, kurā Latvija trīs reizes pārdzīvo austrumu-rietumu dzīvesveida orientācijas maiņas. Krasi pieaugot dzīves daudzveidībai un tempiem, aizvadīto piecpadsmit gadu gaitā Latvijā īstenojas kārtējās, ļoti nozīmīgās mūsu dzīves izmaiņas un pārmaiņas.

1983./84. Sociālisma 1991. Kapitālisma 1997./98.

REFORMA Padomju Savienības ietvaros REKONSTRUKCIJA iestājai Eiropas Savienībā

Pārmaiņas dzīvē - pārmaiņas izglītībā. IZGLĪTĪBA - DZĪVES PIĒREDZE DZĪVEI, tās ieguves process un rezultāts. Sakņotās pēdējā (1983 - 1991) padomju izglītības reformā, iedvesmotas cerību pilnajā atmodas gaisotnē (1988 - 1991), nu jau septiņus gadus Latvijā attīstās pārmaiņas izglītībā atbilstoši jaunajām dzīves prasībām.

Kā vienmēr nopietnu sabiedrības dzīves pārmaiņu laikā, sākotnēji viscaur galvenās izvirzās politiskās problēmas. Sociālās problēmas uz laiku atvirzās otrajā, pat trešajā plānā un attiecīgās nozares, tajā skaitā arī izglītība, pārdzīvo šo laikposmu ļoti pieticīgi, pat nabadzīgi. Stāvokli izglītībā ievērojami apgrūtina tas, ka šī nozare tradicionāli ir bijusi un joprojām ir praktiski tikai valsts aprūpē. Mūsdienu decentralizācijas un decentralizācijas procesu rezultātā valsts šodien ir novājināta, ļoti nepilnīga ir nodokļu iekasēšana un tādēļ izglītībā ļoti nozīmīga kļūst nevalstisko līdzekļu avotu piesaiste un visu līdzekļu maksimāli lietderīga izmantošana.

Līdztekus augšminētajām problēmām, rūpīgu izvērtēšanu un sekojošu rīcību prasa arī sabiedrības jaunajām vajadzībām atbilstošas izglītības kvalitātes (satura un līmeņa) problēma. Visbeidzot, kas šajā pārmaiņu laikā ir īpaši svarīgi, Latvijai ir nepieciešama sava valsts izglītības sistēmas efektīva vadība (izglītības politika, izglītības ekonomika un pārvalde, izglītības kvalitāte), tās izveide un tālāktīstība.

Kopumā varam runāt par jaunas Latvijas izglītības sistēmas (LIS) veidošanos. Saskaņā ar Latvijas izglītības koncepciju (1995.), stabilizējas un pilnveidojas LIS struktūru veidojošās pamatvienības, tiek īstenota centralizācija sistēmas veseluma un darbības saskaņas nodrošināšanai, kamēr decentralizācija aptver detaļrīsinājumus un vietējas nozīmes problemātiku.

Izglītības koncepcija
Izglītības likumi

Izglītības vadība

Izglītības politika
Izglītības ekonomika un pārvalde
Izglītības kvalitāte

LATVIJAS

IZGLĪTĪBAS SISTĒMA

Izglītības programmas
Izglītības iestādes

Pedagoģiskā darbība
(mācības un audzināšana)

Šodien galvenais: projektēt, veidot un nostiprināt mūsu jaunās DZĪVES un IZGLĪTĪBAS PAMATKONSTRUKCIJAS, darīt visu iespējamo mūsdienu dzīves vajadzībām atbilstošas IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES (satura un līmeņa) NODROŠINĀJUMAM, kā arī PĀRMAIŅU STAGNĀCIJAS - darbības bez jūtamas pozitīvas virzības dzīves jauno vajadzību apzināšanā un apmierināšanā NOVĒRTEŠANAI.

(Turpinājums sekos)

JAUNUMI

PEDAGOĢISKO PROGRAMMU PRĒZENTĀCIJA

19. februārī Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē notika pedagoģijas akadēmisko programmu standartu prezentācija, kuru galvenais mērķis ir akadēmisko un profesionālo studiju programmu sasaistīšana. Prezentācijā piedalījās Latvijas pedagoģijas augstskolu rektori un prorektori un LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes mācībspēki.

Attēlā no kreisās režisors T. Margēvičs un dekāns O. Zīds filmas "Mirkļi" pirmizrādes atklāšanā.

Pasākumu atklāja LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes dekāns Oskars Zīds, kurš iepazīstināja klātesošos ar programmu standarta izveidošanas posmiem: sākums bija Eiropas Savienības finansēta programma, kas drīz ieguvusi patstāvību. Rezultāts ir kārtībā savesta studiju sistēma, noskaidroti "prioritāšu lauciņi".

Iepazīstināt ar programmu standartu turpināja LU PPF profesore A. Kopeloviča, kura sniedza informāciju par kopdarba rezultātiem. Tapuši pieci dokumenti:

- 1) Skolotāju izglītības koncepcija;
- 2) Programmu standarts (Rektoru padomes 1997. gada 19. februāra lēmums);
- 3) Bakalaura standarta prasības;
- 4) Profesionālā standarta prasības;
- 5) Maģistra standarta prasības.

Galvenais standarta izveidošanas mērķis ir sabalansēt profesionālo studiju programmas ar bakalaura studiju programmām. Studentiem, kuri vēlas iegūt bakalaura grādu un reizē apgūt profesionālās studijas, mācību ilgums būs 5 gadi. Ja ir vēlēšanās iegūt tikai bakalaura grādu pedagoģijā, mācību ilgums būs 4 gadi.

Pasākumā piedalījās arī pārstāvji no Daugavpils Pedagoģiskās universitātes. DPU mācību prorektors savā runā izteica priekšlikumu izstrādāt visām augstskolām vienotu standartu, tomēr neatņemot katrai augstskolai rīcības brīvību. Tiktu panākta sistēmas sakārtošana kopumā.

Pasākuma otrajā daļā notika filmas "Mirkļi" pirmizrāde (autors - Tālvāldis Margēvičs, operators - Dāvis Šimanis, komponists - Ivars Vigners; filmas garums - 23 minūtes). Uzmanība filmā vēsta uz LU un PPF, to vēsturi un tradīcijām, tai skaitā uz vienu no studentu nozīmīgākajām dienām - Aristoteļa svētkiem.

Pasākuma trešajā - neoficiālajā daļā - mācībspēkiem tika dota iespēja privātās sarunās pie šampanieša glāzes apspriest pedagoģiski svarīgus jautājumus.

IEVA STARE,

POLITIKAS ZINĀTŅU STUDENTE

VIŅI PIE MUMS UN MĒS PIE VIŅIEM?

Kā šobrīd veidojas LU sadarbība ar ārvalstu studentiem? Vai mēs arī dosimies uz siltajām zemēm, piemēram, uz Izraēlu pēc gudrībām? Par to sarunā ar Latvijas Universitātes rektoru Juri Zaķi.

Kāpēc ārvalstis vispār interesējās par Latvijas Universitāti?

Par Latvijas Universitāti interesējās, jo šeit tiek sniegta izglītība pietiekoši augstā līmenī, lai te varētu studēt ārvalstu studenti. Kaut gan viņi uzņemas noteiktu risku - ja

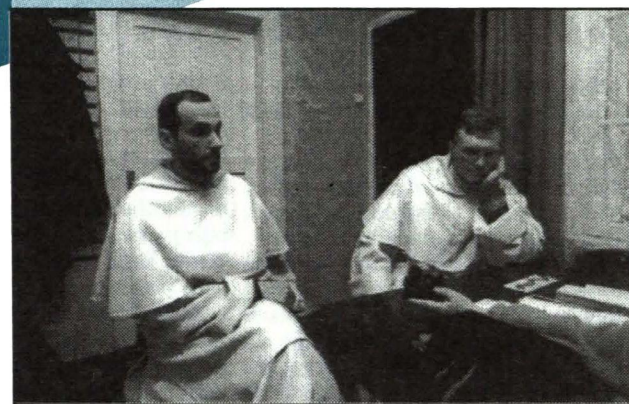
(Turpinājums 2. lpp.)

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Kā Latvijas zinātne soļo uz Eiropas Savienību - 2. lpp.
- "Garīgo kapitālu nevar atņemt" - tā apgalvo viens no LU jaunākajiem profesoriem Andrejs Veisbergs - 3. lpp.
- Martā atkal LU Tautas keramikas studijas "Vāpe" izstādes. Šoreiz "UA" iepazīstinām ar studijas vadītāju Helgu Ingeborgu Melnbārdi - 7. lpp.

VIEDOKLIS

IEMĀCĪTIES DZĪVOT AR MIERU

To māsās ļaudis, kuri par savu dzīves ceļu izvēlējušies kristīgo dzīvi un draudzību ar Dievu. Tā ir katra cilvēka brīva izvēle. Šī raksta mērķis nav kādu aģitēt par konkrēto izvēli, bet gan - informēt par šo iespēju.

Nereti sabiedrībā valda uzskats, ka, lūk, katoļu mūks - tā ir "bēgšana no pasaules". Nē, tā ir iešana pasaulē rokrokā ar Dievu, tā ir liela mīlestība pret Viņu un arī pret apkārtējiem cilvēkiem pasaulē.

Kopš 1993. gada arī Latvijā ir atjaunots Dominikāņu mūku ordenis. Šobrīd viņu klosteris Rīgā atrodas pie Svētā Jāzepa baznīcas - Embūtes ielā 12/14 un Liepājā, Krišjāņa Valdemāra ielā 28.

Dominikāņi ir sprediķotāju ordenis un daudzi no viņiem ir arī priesteri, nodarbojas ar jaunatnes audzināšanu, strādā augstskolās, rīko dažādas nometnes, vada rekolekcijas.

Tēvs Oskars un Tēvs Augustīns dzīvo dominikāņu klosterī Rīgā un abi ir arī mācībspēki Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātē. Tēvs Oskars pēc tautības ir polis un kā misionārs darbojas Latvijā četrus gadus. Viņš Teoloģijas fakultātes studentiem lasa lekcijas priekšmetā, kas saucas "Ievads katoļu Baznīcas teoloģijā". Tēvs Augustīns Svētā Jāzepa baznīcā kalpo pusgadu. Pirms

(Turpinājums 6. lpp.)

LOGS UZ EIROPU

LATVIJAS ZINĀTNE SOĻO UZ EIROPAS SAVIENĪBU

Kamēr Latvija domā par pievienošanos Eiropas Savienībai (ES), ir jomas, kuras jau nes Latvijas vārdu ES. Viena no tādām ir Latvijas zinātne. Par Latvijas zinātnes integrēšanos ES pārstāstīja ES Zinātnes padomes koordinators Latvijā ELMĀRS GRĒNS.

ES zinātnes un tehnoloģiskās attīstības piektās struktūras programma, kas aptver laiku posmu no 1999. gada līdz 2002. gadam, ir kārtējā vairāku gadu programma zinātnē un tehnoloģijā, ko ES izsludina visām savām dalībvalstīm. Līdz šim Latvija ar savu zinātni ir piedalījies šīs programmas ceturtajā struktūrā, kas paredzēja Austrumeiropas valstīm speciālu budžeta līdzekļus. Sākot ar nākošo gadu, mums šāda iespēja būs slēgta, un, ja mēs gribam piedalīties zinātnes starptautiskajā sadarbībā, mums jāiestājas šajā programmā un jāiemaksā dalības maksa, ka mums tiek samazināta, jo nesam ES dalībvalsts. Šīs atlaides gan darbosies tikai dažus gadus, pēc tam nāksies maksāt pilnu maksu, kas ir apmēram 1,5 miljoni latu (kopējais Latvijas zinātnē paredzētais budžets ir apmēram 8 miljoni latu).

Ko nozīmē šī struktūras programma? Jāizstrādā zinātniskie projekti sadarbībā ar ES valstīm un jāiztur konkurss. Nav tā, ka mēs saņemsim noteiktu summu. Tikai tādā gadījumā, ja projekts būs labs, tas saņems finansējumu no kopējā budžeta. Ejam uz zināmu risku, maksājot biedru naudu, jo, iespējams, ka tad, ja mūsu piedāvātie projekti būs slikti, atpakaļ nekas netiks saņemts, bet, ja paveiksies, saņem-

sim vairāk nekā esam iemaksājuši. Tātad notiek konkurence, un Latvijai ir jācīnās par zinātnes konkurētspēju. Latvijas Zinātnes padome ir izdalījusi zinātnes nozares, kas būtu un ir spējīgas konkurēt: biomedicīna, organiskā un farmaceutiskā ķīmija, biotehnoloģija, informātika, materiālzinātne un ekoloģija. Nedrīkstam aizmirst Latvijai svarīgu zinātnes nozari: letoniku. Pašlaik Latvijā zinātne vēl nav tik attīstīta, bet tas daļēji ir saistīts ar zemo finansējumu, kas ir zemākais no visām Austrumeiropas valstīm. Pat Igaunijā un Lietuvā tiek paredzētas lielākas summas, nemaz nerunājot par Poliju, Čehiju un Ungāriju, kas ir līdervalstis šajā jomā.

Varbūt kāds apgalvos, ka tagad nevajadzētu iesaistīties šādā riskantā pasākumā, bet pagaidīt, kamēr situācija uzlabojas. Šāds viedoklis ir galīgi nepieņemams. Ja mēs neieiesim zinātniskajā apriņķī, mūs piemeklēs provinciālas valsts liktenis, un neizdosies izķepuroties un sasniegt labus rezultātus. Zinātne ir internacionāla. Tātad zinātnieki jau ar nākošo gadu varētu atrasties ES, kamēr pati valsts vēl tikai iet uz to.

Pašlaik apmēram 1/4 daļu finansējuma Latvijas zinātne saņem no starptautiskajiem projektiem, dažādiem fondiem un institūcijām. Taču ne visas nozares tiek la-

bi attīstītas, tāpēc mūsu valdībai vajadzētu stimulēt tos virzienus, kas ir reāli konkurēt spējīgi. Tikai otrs solis būtu attīstīt pārējos zinātnes virzienus, kas ir nepieciešami pie mums, bet nav tik svarīgi vai konkurētspējīgi starptautiskajā apriņķī. Nevar vienlīdz labi attīstīt visas zinātnes nozares, it sevišķi tādā valstī kā Latvija, kas pēc iedzīvotāju skaita atgādina kādu no lielvalstu pilsētām.

Runājot par izglītību, Universitātes izglītība bez zinātnes nav iedomājama. Mūsu Universitātē pastāv liela disproporcija starp dažādiem novirzieniem: ir nozares, kuras ir pārstāvētas ar daudziem institūtiem, kur studenti studē magistrantūrā un doktorantūrā un kurās mēs tuvojāmies Eiropas zinātnes līmenim, bet ir arī tādas, kur ar zinātni vispār nedarbojas. Bez zinātnes nav studēšanas, tā ir tikai mācīšanās, turpinājums vidusskolai - augstāks un profesionālāks, bet tomēr bez zinātniskas darbības. Nevar tikai noklausīties lekciju un atbildēt. Diemžēl šī studēšana bez zinātnes notiek no studentu viedokļa populārākajās fakultātēs: Juridiskajā, Ekonomikas un valdības. Tur gan nevajag vainot fakultātē strādājošos, tas ir mantojums no bijušās PSRS. Šīs specialitātes ir prestižas ne jau tāpēc, ka tur ir augsts studiju vai zinātnes līmenis, bet tāpēc, ka tās ir pieprasītas un labi atalgotas.

INGA BĒRZIŅA

LU INSTITŪTI

EIROPĀ

Latvija arī tajā ir piebērusi savu daļu garšvielu klāt. Par to pārliecinājāmies, tiekoties ar fizikas doktoru VITOLDU GRABOVSKI. Viņš ir mācībspēks Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātes Optometrijas skolā un arī LU Optometrijas centra valdes priekšsēdētājs.

Sarunu sākot, tautiņģu Grabovska kungam par to, kā Latvijas Universitātē aizsācies šis zinātnes virziens.

Vitolds Grabovskis

OPTOMETRIJAS VĒSTURE LATVIJĀ SĀKĀS, KAD SABRUKA PADOMJU SAVIENĪBA.

- Pirms tam fizikā dzīve nebija sliktā, jo Baltijas valstis tika uzskatītas par darbu un zinātnes tradīciju zinātni attīstītām. Tādēļ arī mūsu - Cietvielu Fizikas institūtā tika akceptēti un veikti zinātniskie un pētnieciskie ligumi, kas galvenokārt bija pasūtījums no militārām iestādēm.

Tā kā pēc Padomju Savienības izjukšanas neviens Krievijas uzņēmums sevišķi vairs negribēja līgumus slēgt, mums bija jādomā par citu darbības virzienu. Tā bija lieliska veiksmē, ka mēs no militārā kompleksa pārorientējāmies uz cilvēku vajadzībām. Arī pasaulē ir tā, ka optometrijas programmas attīstās tieši Fizikas un matemātikas fakultātēs, jo šim virzienam ir saistība gan ar medicīnu, gan optiku, gan dabaszinātni.

Optometrijas katls Eiropā pašlaik vārās, jo redzes zinātnes nozare attīstās strauji.

ASV ir laba pieredze un tā ir tāda, ka acu ārsts, lai viņam būtu tiesības operēt un ārstēt, pirms došanās pie pacienta, savu profesiju apgūst trīspadsmit gadus. Savukārt optometrists ir tas, kurš veic redzes korekciju. Viņš nedrīkst daudz iekļūst kontaktlēcu vai izmērot acs spiedienu. Līdz ar to optometristam mācību ilgums ir uz pusi mazāks un finansāli optometristu sagatavot ir lētāk. Tā ir ASV un Anglijā. Pārējās valstīs ir stingrs oftalmologu

loks, kuri uzskata, ka viņiem vienīgajiem ir tiesības veikt redzes korekciju. Pārējie ir tā saukti optiķi, kuriem nav augstākās izglītības.

Ja Eiropā kāds grib studēt optometriju, tad ir divas iespējas - vai doties uz Angliju, vai uz ASV. Tas maksā ļoti dārgi un tādēļ ļoti daudzi optiķi meklē iespējas kaut kur mācīties. Piemēram, pie mums mācījās itāļi, iegūstot maģistra grādu.

EIROPA STRĀDĀ PIE VIENOTA OPTOMETRIJAS DIPLOMA.

Mūsu optometrijas programmas sākums ir 1991. gadā, bet Centra sākums - 1992. gadā. Pa šiem gadiem esam noorganizējuši divas starptautiskas konferences. Tātad, visā, ko darām, esam "ielekuši" Eiropā. Šajā darbā lieli nopelni ir profesoram Ivaram Lācim un profesoram Ilmāram Vitolam, docentam Pēterim Cikmam, kā arī medīķiem Ildezi Hercogai, prof. Idea Vajkovai, dakterei Lilitai Apsītei.

Optometrijai Universitātē ir akadēmiskā programma, kuru mūsu pirmie četri bakalauri beidza pagājušajā gadā un tagad turpina studijas magistrantūrā.

Specialitātēs, kuras saistītas ar cilvēkiem, pastāv sertifikācijas sistēma Anglijā pēc bakalaura grāda iegūšanas. Šie cilvēki gadu iet mācās profesionālo darbu un iel praksē un kārto profesionālo eksāmenu. Tad viņi saņem sertifikātu un var strādāt patstāvīgi. Tā visa mums nebija, un lai to attīstītu, bija vajadzīga arī sabiedriskā profesionālā organizācija. Mēs daudz domājām, lai noorganizētu - un to arī esam izdarījuši - Latvijas Optometristu un optiķu asociāciju.

Šobrīd Latvijā optiķi netiek mācīti - nav ne skolas, ne programmu. Ir bijuši vienīgi īsi kursi. Mūsu nākamā programma būs optiķu profesionālā programma. Šeit veidojas sadarbība ar Vāciju.

Esam daudz izdarījuši arī sadar-

VIŅI PIE MUMS UN MĒS PIE VIŅIEM?

(Turpinājums no 1. lpp.)

nu tomēr, atgriezoties mājās, Latvijas Universitātes diploms netiek atzīts. Pirmais tāds gadījums bija Itālijā: atgriezoties mājās diezgan lielai itāļu studentu grupai, sākās dažādi sarežģījumi. Aizgāja pat tik tālu, ka tika iesniegta apelācija tiesā par to, ka LU nav tiesīga piešķirt tādus grādus, kādi diplomos bija fiksēti, un tos nevajadzētu atzīt Itālijā. Tiesa izskatīja šo jautājumu un atzina, ka LU ir tiesīga piešķirt tādus grādus, un ka tie atbilst vajadzīgajam līmenim.

Kā veidojās sadarbība ar Izraēlu?

Izraēla bija nākamā valsts, kas griezās pie mums ar sadarbības priekšlikumu. Viņu izglītības sistēmā bija robi, un, kā tas parasti notiek, rodas kāda organizācija, kura studētgrībošu cilvēku problēmas mēģina atrisināt.

Šoreiz tā ir privātkompānija, kura meklēja kādu citu valsti, kur varētu saviem klientiem nodrošināt atbilstošu izglītību.

Latviju izvēlējās tāpēc, ka šeit ir samērā lēta izglītība, pietiekoši augsts mācību līmenis un Latvijas Universitātes diplomu Izraēlā tiks atzīti.

Kas tie ir par cilvēkiem, kuri brauc uz šejieni studēt?

Tagad tie ir skolotāji, kuri Izraēlas valsts augstskolās ir ieguvuši

bakalaura līmeņa grādu un aizgājuši strādāt skolās. Vēlāk, pretendējot uz lielāku atalgojumu, viņiem bijis jāpierāda, ka ir paaugstinājuši savu kvalifikāciju un ieguvuši nākošo profesionālo vai akadēmisko grādu. Savās augstskolās tie nevarēja turpināt studijas, jo vajadzēja studijas savienot ar darbu skolās, un viņi caur šo privātfirmu lūdz LU radīt iespējas tālākām studijām. Šis apmācības notiek jauktā formā - daļēji Izraēlā uz vietas, daļēji šeit - bet galvenais, ka gala pārbaude ir pilnīgi LU rokās. Mēs ievērojam augstus standartus arī uzņemot studentus. Pirmie testi liecina par to, ka ne visi studētgrībošie studēs, iespējams, ka nākotnē šie testi būs vēl sarežģītāki un tikai tie, kas pilnīgi atbildīs mūsu prasībām, varēs studēt LU.

Starp citu, atkārtotās tāda pati situācija, kāda bija Itālijā: LU iesūdzēja tiesā par to, ka mēs iejaucamies Izraēlas izglītības sistēmā un piešķiram grādus, kuri Izraēlā nevar tikt atzīti. Šī lieta atrisinājās mūsu labā, un aizgāja pat tik tālu, ka Izraēlas valdība uzskatīja to par ļoti nozīmīgu pasākumu no pusi mācību maksas apmaksāja no valsts budžeta.

Izrādījās, ka Izraēlas valdība ciena Latvijas Universitāti daudz vairāk, nekā mūsu pašu valdība.

Cik Izraēlas studentu studē LU?

Pašlaik ir reģistrēti ap 500 studentu. Ir plānots, ka šis skaits var divkārtoties. Tas nekādā veidā neietekmē mūsu pilsoņu iekļūšanu Latvijas Universitātē, jo mūsu studenti iestājas LU vai nu veiksmīgi nokārtojot iestājpārbaudījumus, vai samaksājot naudu, var iekļūt maksas studentu skaitā.

Ko, jūsuprāt, vēl nozīmē šis savstarpējais projekts?

Latvijas valsts budžets neizmanto Latvijas mācībspēku potenciālu pilnā apmērā. Pašlaik Eiropa ir pārgājusi uz masveida augstāko izglītību, tagad augstākā izglītība nav paredzēta izredzētājiem, bet jebkuram cilvēkam, kura iepriekšējā izglītība atbilst izvirzītajām prasībām. Daudzas Eiropas valstis uz budžeta rēķina apmāca visus, kuru sagatavotība ir pietiekoši augsta un kuri vēlas iegūt augstāko izglītību. Tas nozīmē, ja Konstitūcijā vai Satversmē ir ierakstītas cilvēka tiesības uz izglītību visos līmeņos, - arī Latvija lepnī runā, ka valsts to nodrošinot - tad pilsoņu tiesības iegūt izglītību nedrīkst būt konkursa veidā. Tas ir amorāli, ja tās ir tiesības, tad tās ir jāgarantē bez konkursa, visiem, kas ir sasnieguši attiecīgu izglītības līmeni.

Latvijā studentu skaits, kas studē uz budžeta rēķina, ir visze-

mākais Eiropā. Tur šis skaits tuvojās 3% no visu iedzīvotāju skaita, bet pie mums tas ir 2% robežai, un ne uz valsts budžeta apmaksāto vietu rēķina. Sanāk, ka mēs esam iedzīvotājus maldinājuši, jo ir savākti nodokļi, pasakot, ka viena daļa paredzēta izglītības apmaksāšanai, bet, kad cilvēks nāk studēt, viņu piespiež vēl kaut ko maksāt. Šī ir lieta, kura nākotnē būs jālabo.

Mūsu mācībspēku kvalifikācija ir tik augsta, ka varētu nodrošināt arī tos 3% iedzīvotājus ar izglītību. Šo potenciālu mēs pagaidām izmantojam ārvalstu studentu apmācībai. Pagaidām mēs "pieturam" mācībspēkus ar finansēm, kas nāk no ārzemēm un jebkurā brīdī, tiklīdz Latvijas valsts būs gatava uzņemt lielāku studentu skaitu, esam gatavi pārorientēt šo potenciālu mūsu studentu izglītībai.

Ar naudu, kas ienāk no ārzemju studentiem, mēs nosedzam algu starpību docentiem, asistentiem un lektoriem, jo valsts daļēji finansē tikai profesoru algas.

Ar citām valstīm ir plānoti vai jau pastāv līdzīgi projekti?

Pie mums brauc studenti no tām zemēm, kur mums ir lielāka reklāma. Daži piesakās individuāli, mūsu durvis ir atvērtas visiem. Izraēlā risina šo jautājumu citādāk: šai privātfirmai ir astoņi kantori, kur var pieteikties studijām LU, pie

tam tie atrodas visā Izraēlā. Šādā labi organizētā sistēmā studentu skaits ir krietni lielāks. Citās valstīs šādi organizētu sistēmu nav. Gribu atzīmēt, ka Izraēlā nebūt nav sliktā izglītība un mūsu mācībspēki, strādājot ar šiem studentiem, iegūst milzīgu starptautisku pieredzi. Mēs konkurējam ar Izraēlas pasniedzējiem, jo tikko mums kaut kas neizdosies, šī sadarbība var beigties.

Ja pret LU izturētos ar cieņu daudzās valstīs, ieskaitot Krieviju, tas būtu mums liels ieguvums.

Vai arī mūsu studenti var tikt uz Izraēlu?

Vispatīkamāk, ja sadarbība būtu abpusēja, bet Izraēlā izglītība ir dārgāka nekā pie mums un iespējas studēt nav vienlīdzīgas. Jāizšķiras, kura valsts mums būtu pati interesantākā no zinātnes viedokļa. No kultūrvēsturiskā viedokļa Izraēla ir ļoti interesanta zeme, bet, ja gribam studēt eksaktās zinātnes: fiziku, ķīmiju, matemātiku, tad tā nav piemērotākā zeme. ASV, Vācija, Francija šobrīd mums ir interesantākas. Tāpēc mēs darīsim citādāk: par iegūtajiem līdzekļiem sūtīsim studentus uz citām valstīm.

INESE REIMATE,

ĶĪMIJAS FAKULTĀTES STUDENTE

VĀRĀS OPTOMETRIJAS KATLS

bībā ar oftalmologiem. Viņi mācās mūsu maģistra programmā, apgūtot nepieciešamās profesionālās optometrijas zināšanas. Šajā programmā studē 22 oftalmologi, maģistra grādu ieguvuši divi.

Tagad visi kopā - optometri, LU Optometrijas nodaļa un oftalmologu asociācija sadarbojamies, lai organizētu nākošo Starptautisko konferenci, kas notiks šogad - no 2. līdz 4. oktobrim.

KĀ RADĀS OPTOMETRIJAS CENTRS?

Lai attīstītos optometrijas mācību programma, lai studentu apmācību varētu veikt arī laboratorijās, ir vajadzīga bāze, prakses vietas un tā tālāk. Dzima ideja, ka ir jānodibina praktiski strādājoša iestāde.

Mēs visi, kas Fizikas un matemātikas fakultātē tolaik bijām saistīti ar optometriju, iesākumā "sametām" naudu (vairāk nekā 2000), un tā sākās LU Optometrijas centra darbība.

Noirējām telpas Ķengaragā un atvērām pirmo veikalu. Ir nepieciešams optometrists, kas izraksta recepti un atbild par tās pareizību. Jābūt arī labai izvēlei - gan ietvaros, gan lēcās.

Optika ir ļoti sarežģīta. Ir cilvēki, kuriem nepieciešamas parastās jeb sfēriskās lēcas. Bet ir tādi, kuriem nepieciešamas astigmātiskās lēcas. Dažādas bifokālās brilles. Šobrīd ir parādījušās progresīvās brilles.

Mēs piedāvājam savus pakalpojumus par pieņemamām cenām, un tā lieta "aizgāja", un tagad mums jau ir astoņi veikali. Pēdējais jaunatvērtais ir Berga bazārā - ekskluzīvs veikals "Lornet".

Optometrijas centram ir ligums par LU vārda izmantošanu. Par vārdu tiek maksāta nauda, par kuru Optometrijas programma ir iegādājies datoru klasi, lielsku kopētāju. Studenti iziet praksi Optometrijas centra veikalos. Darbinieki var piepelnīties savā profesijā, uzturot sevi profesionālā jomā. Savukārt Optometrijas centrs tiek pie labākajiem studentiem. Izdevīgi ir abām pusēm.

IZVEIDOJIES JAUNO STUDENTU KOLEKTĪVS

Viņi aktīvi iekļāvušies centra zinātniskajā darbā. Viena daļa studentu, kas pie mums mācās, ir ļoti spēcīgi zinātnē, bet pārējie orientējas uz praktisko darbību. Optometrijas centrs paņems kādu daļu no šiem studentiem. Taču jāņem vērā, ka tā ir biznesa struktūra un tajā pastāv konkurence. Latvijā pašlaik ir trīs lielas šāda virziena struktūras - "Vision", "Coberg" un mēs. Tātad, sagatavojot LU Optometrijas centra labus speciālistus, mēs tos atdodam saviem konkurentiem.

IESPĒJAS IZVĒLĒTIES IR!

Piemēram, ja runājam par ietvariem, tos var nopirkt, piemēram, par Ls 3, vai ekskluzīvus ietvarus, kas maksā Ls 300. Svarīgs ir to dizains, dizainera vārds un tā tālāk.

Optika piedāvā dažādas lietas. Piemēram, man dzīvās brilles gandrīz nevajag, bet lasīšanai un lekcijās izmantoju "progresīvās" brilles. To augšpusē ir lēcas tūlumam, apakšā lasīšanai. Svarīgi, ka pašā lēcā neredz pāreju starp šiem punktiem. Šajās lēcās mainās telpiskais stiprums. Šim lēcām ir arī antirefleksijas pārklājums.

Lēcu piedāvājums ir ļoti plašs un studentiem tas ir jāpārzina. Tādēļ studenti iziet šādas optikas prakses, lai ne tikai koriģētu klientu redzi, bet arī prastu piedāvāt precīzi. Tāds speciālists, domājams, pašradājis praksei, gadu pēc bakalaura beigšanas saņems sertifikātu un, ja būs vēlēšanās, atvērs savu optikas centru.

BŪS SADARBĪBA AR LU MEDICĪNAS FAKULTĀTI

Studiju programmā tā būs noteikti, jo to pieprasa arī Eiropas liemeņa diploms - apgūt arī vispārējo medicīnu. Šim zināšanām ir jābūt vairāk, nekā mēs pašlaik dodam bakalauram. Līdz šim medicīnas blokus studentiem pasniedza Medicīnas akadēmijas mācībspēki. Līdz ar Medicīnas fakultātes izveidošanos LU, mums būs vieglāk pieejami mācībspēki - mediķi.

Domājot par ieešanu Eiropā, attīstās sadarbība arī ar augstskolām citās valstīs. Piemēram, ar Zviedriju. Tur ir grupa maģistrantu, kas studē pie mums. Šīs sadarbības rezultāts ir tāds, ka Zviedrijas puse piedāvā to daļu, kas saistīta ar redzes uztveri un cilvēka smadzeņu darbību redzes uztverē. Up-salas institūtā ir moderna iekārta, kura ļauj pētīt, kuras smadzeņu daļas iesaistītas, piemēram, redzes procesā. Tādēļ Zviedrijas profesori brauc pie mums un lasa lekcijas šajā jomā. Studenti varētu doties uz Zviedriju un veikt zinātnisko darbu, jo mums šajā jomā iespēju nav. Spēcīgāki mēs esam praktiskajā darbībā.

Mums ir sadarbība arī ar Vāciju. Tā ir izrādījusi interesi aicināt mūsu mācībspēkus lasīt praktisko pusi un sūtīt savus studentus pie mums praskē. Lieliski, ka esam iesaistīti starptautiskajos mācību projektos.

JĀ KĀDAM LU CIVĒKAM VAJADZĪGAS BRILLES?

Mūsu Optometrijas nodaļas studenti pie acu ārsta var nākt par brīvu, bet brīļļu un lēcu iegādē viņiem ir 20 procentu atlaide. Par pārējiem studentiem un mācībspēkiem nav domāts, taču to var noorganizēt. Vajadzīga vien fakultāšu vadības vēlme noorganizēt šo akciju - vienoties par atlaidēm šīs fakultātes studentiem un mācībspēkiem. Mēs esam par sadarbību!

MĀRA SADOVSKA

JŪSU ZINĀŠANAI

HERDERA INSTITŪTS MARBURGĀ (VĀCIJĀ) PIEDĀVĀ STIPENDIJAS TOPOŠAJIEM LATVIJAS ZINĀTNIEKIEM

Herdera institūts (*Herder-Institut*) Marburgā finansāli atbalsta Austrumeiropas un Viduseiropas zemju un tautu izpēti, it sevišķi pētījumus par to apgabalu vēsturi, kuros dzīvojuši vācieši. Pie šīm zemēm pieder arī Latvija. Lai veicinātu Austrumeiropas un Viduseiropas izpēti un zinātnieku kontaktus, Herdera institūts piešķir stipendijas zinātniekiem no Austrumeiropas valstīm. Iespēja pieteikties uz stipendijām ir zinātniekiem dažādā vecumā un ar dažādu zinātniskā darba pieredzes ilgumu, taču pieteikumi tiek sagaidīti galvenokārt no jauniem zinātniekiem. Stipendātiem tiek dota iespēja veikt zinātniskās pētniecības darbu Marburgā, izmantojot Herdera institūta bagātīgos vēsturisko materiālu krājumus. Zinātniskais darbs Herdera institūtā palīdz arī nodibināt sakarus ar vācu kolēģiem. Pieteikties uz stipendijām var gan vēsturnieki, gan tiesību vēsturnieki, gan arī citu zinātnes nozaru pārstāvji, kuru interešu lokā ir zinātniskā pētniecība par Austrumeiropas zemēm un to vēsturi un kas ir ieplānojuši veikt konkrētu pētījumu šai laukā. Uz stipendijām var pieteikties zinātnu doktori, augstskolu absolventi, doktorandi, izņēmuma gadījumos arī vecāko kursu studenti. Kandidātiem ir jāprot vācu valoda pietiekamā apjomā. Laiks, uz kuru stipendija tiek piešķirta, ir atkarīgs no zinātnisko materiālu apjoma, kurus stipendijas kandidāts vēlētos izvērtēt un izpētīt. Parasti tas ne-

pārsniedz 3 mēnešus.

Stipendiju summas ir šādas:

1. Personas ar augstskolas pirmo akadēmisko grādu vai kvalifikāciju, bet bez doktora grāda (ne vecākas par 30 gadiem stipendijas perioda sākumā) - 1 390 DM

2. Personas ar doktora grādu (ne vecākas par 35 gadiem stipendijas perioda sākumā) - 1 700 DM

3. Personas ar doktora grādu, kuras ieņem vadošus amatus vai kurām ir ilga darba pieredze (ne vecākas par 50 gadiem stipendijas perioda sākumā) - 2 500 DM

4. Habilitēti zinātnieki, profesori un ārpus universitātēm pastāvošu pētniecības institūtu direktori - 3 400 DM

Papildus tiek piešķirti:

1. Līdzekļi veselības apdrošināšanai (līdz 70 DM mēnesī)

2. Līdzekļi darba piederumu un materiālu iegādei līdz 100 DM mēnesī, bet kopā ne vairāk par 300 DM

3. Ceļa izdevumi (vilciena biļete 2. klasē).

Interesenti tiek lūgti kontaktēties ar Herdera institūtu:

Herder-Institut e.V.
Gisonenweg 5-7
35037 Marburg
Telefons 06421/184-0
Fakss 06421/184139

IEPAZĪSIMIES

ANDREJS VEISBERGS - habilitētais filoloģijas zinātnu doktors, profesors ģermāņu valodās, sastatāmās valodniecības katedras vadītājs. Dzimis 1960. gadā.

- **Kā kļūvāt par profesoru?**
- Es uzrakstīju divas disertācijas, 1994. gadā mani ievēlēja par profesoru. Nesen bija jaunās profesoru vēlēšanas. Mums nav daudz profesoru, fakultātē tikai trīs - viens - literatūrā, otrs - valodniecībā, trešais - es - ģermāņu valodās.

- **Kāds ir Jūsu viedoklis par profesoru vēlēšanām?**

- Pašām vēlēšanām nav nekādas vainas, tur lielā mērā par profesoriem tika jaunāki cilvēki. Tomēr ir ļoti daudz seku, kas ir grūti paredzamas saistībā ar profesoru grupām. Man, piemēram, ka-

GARĪGO KAPITĀLU NEVAR ATŅEMT

tedra pilnībā atbilstu, bet tai pašā laikā - es esmu profesors ģermāņu valodās, bet mums ir divas angļu valodas un divas vācu valodas katedras, un tur nav neviena profesora. Tad rodas jautājums: ja es esmu profesors šajā katedrā un man šis štats atbilst, tad kas notiks ar tiem 70 cilvēkiem, kas strādā četrās citās katedrās - viņi it kā paliek bez profesora. Mums ir tāda īpatnība, ka šeit ir diezgan daudz pasniedzēju, un mēs galīgi neatbilstam proporciju sistēmai.

- **Kāda varētu būt profesoras nākotne?**

- To ir grūti prognozēt. Pamatpretruna ir tā, ka mūsu fakultātē nav tik daudz profesoru, lai varētu izveidot profesoru grupas, kas vienotu visus pasniedzējus, kas šeit ir nepieciešami. Viena izeja ir, ka mēs varētu "saražot" jaunus profesorus, bet tas nenotiek tik ātri. Es arī nezinu, vai ir tādas vietas, ko viņiem izdalīt pēc diviem gadiem. Arī doma, ka tiek likvidētas esošās katedras, man neliekas īpaši prātīga. Lai gan neviens nav konkrēti pateicis, ka katedras tiks likvidētas.

- **Vai studenti šobrīd tiecas uz zinātni, vai arī dominē materiālās vērtības?**

- Atklāti sakot, tagad es nezinu nevienu studentu, kas gribētu palikt Universitātē un mācīt, jo viņš saņems varbūt kādus 60 latus. Mūsu absolventu lielākā daļa ir pietiekami augstu kvalificēta, lai darba tirgū atrastu darbu

par 500 latiem.

Protams, Universitāte piedāvā vairāk brīva laika, var piepelnīties. Lielā mērā viss atkarīgs no cilvēka. Ja cilvēku interesē darbs, tad viņš šeit ir gatavs strādāt arī par samērā zemu atalgojumu. No otras puses, svarīgi ir noregulēt arī naudas jautājumu, jo citādi trūkst jaunu mācībspēku.

- **Kā jūs vērtējat valdības atkietismu pret zinātni?**

- Attieksme ir ļoti bēdīga.

Mani bieži apšveic, ka es esmu jaunākais profesors Universitātē. Man tas ir ļoti patīkami, bet no otras puses - neredzu nevienu citu jaunāku, kas būtu kaut ko uzrakstījis. Zinātnes darbā tagad ir ļoti smaga situācija, lai gan viens otrs vēl kaut ko raksta.

- **Kas ir sastatāmā valodniecība?**

- Sastatāmā valodniecība ir zinātne par vairāku valodu saskarsmi. Mēs nodarbojamies ar tulkošanas jautājumiem, vārdnīcu veidošanu, jau 10 gadus mācām latviešu valodu ārzemniekiem. Mūsu katedru ir ļoti grūti kaut kur iedalīt, pateikt - jums jādara tas un tas; tā ir ļoti radoša pieeja.

Ir doma, ka vajadzētu apvienot Filoloģijas un Svešvalodu fakultāti, bet, manuprāt, tas neizdosies, jo tās ir diezgan specifiskas lietas. Ir vēlme daudz ko veikt formāli, pēc rakstiskiem parametriem. Bija viens mēģinājums - sadalīt visu pa filoloģijām - ģermāņu, ang-

ļu filoloģija, vācu filoloģija, latviešu filoloģija utt., tās būtu dažādas katedras. Somugru filoloģiju pārstāv 1 - 2 cilvēki, ģermāņu filoloģijā savukārt ir daudzas valodas un tā aptver 90% no pasniedzējiem.

Mums ir laba sadarbība ar Eiropas komisiju - ir piešķirti līdzekļi un tiks ierīkots sinhronās tulkošanas kabinets. Ir maģistru programma, kas gatavo tulkus, mēs viņus sūtam uz Eiropu, uz Briseli praksē.

- **Kāds ir Jūsu viedoklis par studentu līmeni šobrīd?**

- Studenti no valodas nodaļas runā labāk, teorētiski viņi ir sliktāk sagatavoti nekā pirms 10 gadiem, tāpēc, ka tika samazinātas programmas no pieciem uz četriem gadiem. Te atkal ir jautājums par to, kam mēs gatavojam šos studentus, cik daudz viņiem šī teorija ir jāapgūst. Domāju, ka maģistrantūras beidzēji zina vairāk nekā agrāk. Ir ļoti labi studenti dienas nodaļā, bet daļa ir maksas grupas, kurās ir dažādi studenti.

- **Kāda ir starpība starp studentiem agrāk un tagad?**

- Agrāk šajā fakultātē galvenokārt gatavoja skolotājus, vairums studentu ar to rēķinājās. Agrāk visa sabiedrība bija savādāka, bija lielāka interese par literatūru, grāmatām, ko varēja lasīt oriģinālā. Tagad dzīve ir daudz straujāka, gandrīz visi studenti strādā.

- **Kuri pasniedzēji jums palikuši prātā no studiju gadiem?**

- No pasniedzējiem vislabāk atceros Anitu Načičioni, kas tagad strādā Teoloģijas fakultātē. Vēl varu pieminēt Tamāru Zāli - literatūrā.

- **Vai tālmācība, jūsu prāt, ir produktīvs process?**

- Ne sevišķi. Tieši valodās studenti tagad saņem mazāk praktisko apmācību. Tagad veidojas tāda situācija, ka Atklātās universitātes studenti var nākt uz dienas nodaļas lekcijām, tādā veidā viņiem ir iespēja saņemt to pašu.

- **Vai profesori sadarbojas ar ārzemju augstskolām?**

- Mums ir diezgan laba sadarbība ar Stokholmu, Maincu, Ekseteru, Bradfordu u. c. Es pats esmu lasījis lekcijas Stokholmas Universitātē. Ar ārzemēm pat ir labāka sadarbība nekā ar Baltijas valstīm, tāpēc ka ir lielāka interese vienam par otru. Visus cilvēkus, kurus es pazīstu no Igaunijas un Lietuvas, esmu satīcis tieši Eiropas kongresos.

Mums katru gadu ir amerikāņu, vāciešu grupa, arī ķīnieši, ir apmaiņas programma. Ir vieslektori no Skandināvijas.

- **Jūsu novēlējums studentiem?**

- Lai viņi mācās. Garīgais kapitāls ir tā lieta, ko nevar atņemt. Ieguldīt naudu izglītībā ir ļoti izdevīgi.

ANDA LASE

studentu padomes lapa

LU SP SĒDE

Kā jau tas ir pierasts, katru otro otrdienu Studentu padomē notiek sēdes. Šī otrā otrdiena nebija nekāds izņēmums, un Studentu padome noturēja jau savu trešo sēdi.

Sēdes vadīšana šoreiz tika uzticēta priekšnieka biedrei Gundegai Dičevai. Teiksim atklāti, ar savu pienākumu viņa tika galā tīri pieņemami, un sēdē dažreiz pat valdīja kārtība.

Sēde sākās ar prezidija un komisiju ziņojumiem par paveikto. Un kaut kas jau paveikts ir.

Studentu padomes pārstāvji tikās ar LU rektoru Juri Zaķi. Pārrunātas tika vairākas problēmas. Galvenā no tām, protams, bija studiju maksas ieviešana. Mums par lielu prieku mūsu rektors ir studentu pusē un atbalsta mūsu centienus. Laika trūkuma dēļ visi interesējošie jautājumi netika apspriesti, tāpēc ir plānotas tikšanās jau tuvākajā laikā.

Studentu padomei top savi T-krekli. Projekta vadītājs ir Edgars Melnis. Ir tapusi emblēma, kura izpelnījās viennozīmīgu atbalstu.

Apdzīvotus sāk uzņemt mācībspēku novērtēšanas projekts. Ir jau apzināti aktīvisti no fakultāšu paš-

pārvaldēm, kuriem 20. martā notiks seminārs NGO centrā.

Studentu padomes pārstāvji palīdzēs reprezentēt Uni-

Lai arī kā SP priekšsēdētāja vietniece Gundega centās pārliecināt priekšnieku Uģi, viņš palika nelokāms. Galvenais finansists Ritvars tikmēr kala savus plānus.

Otrajā lasījumā tika apstiprināts Studentu padomes budžets.

Lai arī jaunā Studentu padome strādā tikai vienu mēnesi, tajā jau ir notikušas izmaiņas. Par neatņemamo sēžu kavēšanu (divas pēc kārtas) no Studentu padomes rindām tika izslēgta Gunda Ignatāne. Viņas vietā stājās Ilona Bauda. Ilona aktīvi darbosies Informācijas un Izglītības komisijā.

Sēdes beigu daļā Studentu padome apstiprināja četrus kandidātus, kuri brauks uz Daugavpili, uz zinātnisko konferenci, kur viens no jautājumiem ir arī par studentu pašpārvaldēm.

Bet pašā sēdes nobeidumā Studentu padome vienbalsīgi nolēma ieteikt Gundegu Dičevu Latvijas-Austrālijas biedrības stipendijai.

Ar to arī sēde it kā beidzās, un visi, priecājoties par to, ātri izklīda.

DIDZIS USTUPS

UNIVERSITĀTES SAKĀVE

Diemžēl tas ir noticis. LSA kārtējā Domes sēdē Universitātei tiešām bija jāpiedzīvo šādi nepatīkami mirkļi. Bet par visu pēc kārtas.

Šoreiz LSA Domes sēde notika vienā dienā ar kongresu. Mājinieku lomā šoreiz iejūtās RTU. Un uzreiz jāsaprot, ka ierastie viņiem izdevās pat sasadīti labi.

Pasākuma laikā varēja just, ka LSA valde ir pastrādājusi godam. Programma bija sagatavota teicami. Domes delegātiem bija iespēja uzklaut RTU rektora Egona Lavendeļa kunga uzrunu. Ar nepacietību, protams, tika gaidīta Izglītības un zinātnes ministra Jura Celmiņa runa. Runāts tika par pēdējā laikā studentiem sāpīgāko jautājumu, t. i., par mācību maksas ieviešanu. Ministra kungs savā runā īsi raksturoja pašreizējo izglītības sistēmas stāvokļa novērtējumu un atbildēja arī uz studentu jautājumiem.

Tā kā tuvojas Saeimas vēlēšanu laiks, un lēmums par vispārējās studiju maksas ieviešanu būs jāpieņem tieši politiķiem, aicināti bija arī lielāko partiju pārstāvji. Tad arī studenti varēja "dzīvāajā" klausīties politiķu runas. Solīts tika daudz, tomēr nekas konkrēts tā arī netika dzirdēts.

Pēc dzirdētajām runām studenti paši ķērās pie runāšanas. Darba grupas vadītāji referēja par padarīto un plānoto. Diemžēl tā arī netika pieņemts kāds konkrēts kopējs lēmums, kā cīnīties

pret studiju maksu. Darba grupa tikai ziņoja par padarīto un plānoto un izdalīja iepriekšējo konferenču izdales materiālus. Tas arī bija viss. Tā kā lielākā daļa studentu tā arī paliks maziņā neziņā, informāciju iegūstot tikai no preses.

Kā jau tas bija gaidīts, patīkami izcēlās darba grupa "Sliņķi". Saspringto gaisotni šī darba grupa izklidināja, paziņojot par saviem mērķiem (viens no tiem - LSA jaunais nosaukums varētu būt - Latvijas Sliņķu apvienība).

Pēc šīs, kopēji ņemot, nogurdinošās procedūras sekoja patīkams pārsteigums - pusdienas.

Jā, bet tad tikai sākās pats nepatīkamākais. Tās bija jaunās valdes vēlēšanas. Protams, LU, kā jau lielākajai augstskolai klājas, nolēma, ka būtu ļoti labi, ja LSA valdē būtu vismaz trīs pārstāvji (no deviņiem). Lai lieta būtu galīgi droša, izvirzīti tika pat četri (Didzis Ustups, Voldemārs Burģis, Ritvars Eglājs, Maija Docenko).

Vēlēšanas bija aizklātas. Jā, un atklājot tos sabiedrībai, LU pārstāvji bija ļoti nepatīkami pārsteigti. Jaunajā valdē LU pārstāvēs tikai divi (Ritvars Eglājs un Maija Docenko). Ja mēs atceramies, ka LU māsās gandrīz trešdaļa, tad divi no deviņiem, tas ir pārāk maz. Taču LU SP nemētis plinti krūmos. Tāpēc jau tagad tiekt apspriesti visi legālie un nelegālie cīņas varianti LSA darbības optimizēšanai un citu augstskolu ietekmes mazināšanai.

DIDZIS USTUPS

18. martā plkst. 18.00 Studentu padomes telpās atkal INFO DIENA. Aicināti visu fakultāšu pašpārvalžu pārstāvji.

STUDENTI PANĀK VIENOTU LATVIEŠU VALODAS IESTĀJTESTU

LU Senāts 23. februāra sēdē pieņēma jaunus uzņemšanas noteikumus un imatrikulācijas kārtību Latvijas Universitātē. Studentu pārstāvju - jo īpaši Nacionālās apvienības - nepelns ir, ka reflektantu kārtotais latviešu valodas tests būs visiem vienāds.

Galvenās senatoru domstarpības izraisīja divas lietas, kas attiecas uz iestājpārbaudījumiem. Proti, cik liels būs latviešu valodas testa ipatsvars reflektantu kopvērtējumā un vai nelatviešu skolas beidzējiem būs atšķirīgs tests.

Svešvalodu fakultātes dekāns Edgars Ošiņš ierosināja grozīt uzņemšanas noteikumus: "... Paredzēta klaja un brutāla reflektantu diskriminācija uz dzimtās valodas pamata... vienlīdzība prasībās sevi pilnībā attaisnojuši un atgriešanās pie reflektantu šķirošanas pēc valodas principa ir nekas cits kā cilvēktiesību pārkāpums." Taču E. Ošiņš piedāvāja arī ievērojami samazināt latviešu valodas testa ipatsvaru kopvērtējumā no projektā paredzētajiem 40 procentiem līdz 10

Tādas normas atbalstītāji pieminēja, ka Latvijā ir atšķirīgs latviešu valodas valsts standarts vidusskolas beidzējiem un dabaszinātņu fakultātēs jābūt par savā nozarē, ne latviešu valodā spējīgāko reflektantu uzņemšanu.

Pretnieki atgādināja bēdīgo latviešu valodas prasmes stāvokli LU, ko ne vienreiz vien pieminējusi arī "UA". Tikpat labi varētu ieviest grūtāku matemātikas eksāmenu Rīgas 1. ģimnāzijas beidzējiem, salīdzināja Senāta Studentu lietu komisijas priekšsēdētājs Agnis Andžāns. Ieviešot atšķirīgu testu, rastos savāds stāvoklis - latviešiem būtu grūtāk iestāties galvenajā viņu tēvijās augstskolā. Bez tam tādu diskrimināciju aizliedz LU Satversme.

Studentu pārstāvji atbalstīja vienotu latviešu valodas iestājttestu, turklāt tik kaismīgi, ka nolēma izmantot atliekošo veto tiesības, ja Senāts nepieņemtu vēlamo variantu. Senāta sēdē gan piedalījās nepieciešamie septiņi studenti, tomēr Senāta nolikumā nav noteikts, cik ilgā laikā var izmantot veto tiesības. Tāpēc veto

- 15 procentiem.

Senāta Mācību komisija noraidīja pirmo svešvalodnieku dekāna priekšlikumu, bet par otro ieteica diskutēt. Pēc debatēm Senāts vienojās balsot par trīs variantiem: 40%, 25% un 15%. Balso vairākumu, kā jau bija jaušams, guva otrais.

Stridīgā latviešu valodas testa lieta bija rodama noteikumu 9.1. punktā: "... pirmais iestājpārbaudījums visās studiju programmās - tests latviešu valodā (te sākas - R. E.) divos variantos: * ja dzimtā valoda ir latviešu valoda; * ja dzimtā valoda nav latviešu valoda.

lēmumu bija nolemts sagatavot pēc Senāta sēdes, kad no darba pārradīsies trūkstošie senatori.

Kad studenti atklāja savus nodomus, Senāta priekšsēdētājs Elmārs Grēns ieteica ņemt vērā šos "vērtīgos norādījumus" balsošanā. Un tā arī bija - astopdadsmit senatori atbalstīja vienotu testu, bet trīspadsmit - dalītu - latviešu un nelatviešu skolu beidzējiem.

**RITVARS EGLĀJS,
NACIONĀLĀ APVIENĪBA**

(Piezīme: dzimto valodu nosaka pēc atzīmes atestātā)

JUSU ĶĒSPP

rotētnika fascinēja deļotājus līdz pat rītam. Kāds no pasākuma dalībniekiem, saukšim viņu par misteru X, izteicās: "Tā bija jāpanā! Es kļuva mēms!" Paldies par atsaucību un palīdzību visiem, kas piedalījās pasākuma organizēšanā un no rīta palīdzēja sakārtot telpu.

JAUNĀ STUDENTU PADOME PATI PAR SEVI

ILONA BAUDA

Raksturojums īsumā: rudmate ar zaļām acīm, kam garšo veģetāriski ēdieni un saldējums ar riekstiem. Esmu pārliecināta, ka dzīve nav rožu lāks, bet gan...

Tāpēc, lai aizmirstu ikdienas rūpes, ir jādodas uz "Pulkvedi", kur valda visforšākā atmosfēra tādiem cilvēkiem kā es. Mans pirmais iespaids par SP biedriem ir tāds, ka:

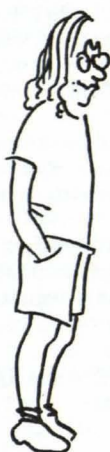
- 1) viņi visi mīl dzīvi tādu, kāda tā ir (vai vismaz izliekas, ka to mīl);
- 2) dažiem no viņiem patīk spēlēt kārtis;
- 3) viņiem piemīt lieliska humora izjūta. Beigu beigās ir saņākusi slavas dziesma SP, kur ar laiku ļoti jūtīšos arī es.

RITVARS EGLĀJS

Teicams mans apraksts jau bijis "UA" 1997. gada 13. janvāra numurā. Tomēr būtu naivi cerēt,

ka daudzi to saglabājuši un steigšus centīsies sarakāt. Plaģiāts nav vēlams, bet ko tikpat labu izdomāt grūti. Esmu ģeogrāfs, nacionālists un LU Studentu padomes veterāns.

P. S. Pateicos Velgai Vīgantei par attēlu. Glabāju kā acuraugu! P.P.S. Didzi, "f" ir Endzelina latviešu valodā!

mas un skapas efekti, kā arī pīnēparasti augstā līmeni. Gaisa tīrītāji un pulēti, mūzikā bija vērtīgiem. Pateicoties didžejam akprezentēti tika atzīti par līdzgaldīņu konkurā. Visi izvirzītie nābū izsauca žūrijas vērtējums kaildejas). Publiktas neapmierīnes. (Neatmirsīsim kolosālās 3. kursa zēni un 4. kursa meitāšoveļmentem visu vakaru rūpēpasus laurātus. Par dažādiem

KAS? KUR? KAD? ZIŅAS NO PAŠPĀRVALDĒM

VĒSTURNIEKIEM bija balle. Valentīna atrauga. Balle padevās grandioza, par ko liecina vēl tagad nerimstošie aplausi. Pašpārvalde cīnās ar kredītgribētāju pūļiem. Tomēr ir arī kāda pozitīva ideja. Fakultātē notiks kursa darbu konkurss, kuru novērtēs autoritatīva komisija, kuras sastāvā būs gan mācībspēki, gan studenti. Pašpārvalde ir iepirkusi jaunu kompjuerterspēli, diemžēl tā ir tik sarežģīta, ka neviens neatceras tās nosau-

kumu, nedz arī prot to palaist.

FIZMATOS gaidāmas Ivaru svinības, kas tur būs, to vēl neziņa, bet būšot jautri.

BIOLOGOS notiek grandiozs konkurss. Konkursa temats - "Pirmā biologa Horācija pieminekļa izveide". Tradicionālais Mediums sagaidāms aprīlī.

ĶĪMIKOS notika draudzības sacensības ar biologiem. Kaunpilnu sakāvi cieta ķīmiķi. Fakultātē notiks Dzejas dienas. Būs pieaicināti

arī citu fakultāšu pārstāvji. Varbūt arī kāds mākslas kritiķis. Pašpārvalde šinī pasākumā apņēmusies iestudēt daļu no "Lāčplēša".

EKONOMOS ir atsācis skanēt radio. Pagājušajā nedēļā notika balle. Diemžēl ekonomisti lauza labo tradīciju, kas valdīja pašpārvalžu starpā, izdalot brīvbiļetes uz pašu organizētiem pasākumiem. Nu, ko, fu viņiem!

ĢEOGRĀFOS šonedēļ notiek svarīga Domes sēde, kurā izlems

par mācību maksas paaugstināšanu. Studentiem arī ir savs vārds sakāms.

PEDAGOGOS plānojams seminārs pašpārvaldei un jauniejiem aktivistiem. Semināra noslēgumā būs iekšējās pašpārvaldes vēlēšanas. Seminārs notiks vai nu Rīgā, vai Talsos. Pašpārvaldes daturs ir ieslidzījis nelielā miegā.

JURISTOS pašpārvalde ir izplatījusi anketas par izglītī-

bas limeni fakultātē. Kaut gan, kā izteicās viens no juristiem V. B., fakultātē pašpārvaldes darbība ir stipri nemanāma.

BULĻU kojās beidzot atkal atsāks iznākt vietējā "koju" avīze.

KNZ šonedēļ rīko tradicionālās (nu jau otrās) "KNZ ekstremālās izdzīvošanas spēles uz ūdens". Spēles ilgs trīs dienas. Maršruts: Amata - Gauja. Tie, kas varēs, visticamāk, beigs svētdien.

PADOMĀ PAR SAVU NĀKOTNI JAU TAGAD!!!

Šobrīd, lai spētu konkurēt Latvijas darba tirgū, jau studējot Universitātē ir jāsāk domāt par savu nākotni, par karjeras iespējām un izaugsmi. Domāt??? Ar domāšanu vien būs par maz - ir jāsāk darīt. Bet ko, kur, kad un kāpēc?

Nav vairs tie laiki, kad varētu aizbīdināties - "gan jau paspēšu, kur nu man jāskrien! Kad pabeigšu Universitāti, tad arī sākšu meklēt darbu un strādāt". Tā ir vakardienas domāšana. Tev ir aktīvi jāsāk domāt par savu karjeru profesionālajā jomā jau šobrīd. Domā, plāno, dari!

Liela daļa studentu šobrīd jau strādā - tātad ir iespējams apvienot darbu ar mācībām. Īpaši paveicies ir tiem, kam darbs ir saistīts ar viņu interešu jomu, specialitāti. Katram no mums ir sava veida pieredze darba meklējumos - draugi, paziņas, darba biržas, sludinājumi avīzes...

Es gribu pastāstīt par vēl kādu izdevīgu un labu iespēju parūpēties par savu profesionālo karjeru, un tas ir - izmantot personāla atlasēšanas firmas pakalpojumus. Iespējams, ka daudzi no

jums jau ir dzirdējuši par šāda veida firmām, bet kādam šis vārds var likties svešs un neizsakošs. Tad lūk - firma, kuras darbības lauciņš ir personāla atlase, nodarbojas ar atbilstošu darbinieku piemeklēšanu citām firmām - gan starptautiskiem uzņēmumiem un kopuzņēmumiem, gan arī vietēja mēroga firmām.

Viena no vadošajām personāla atlasēšanas firmām Latvijā ir International Trendsetters. Protams, primārais International Trendsetters mērķis ir piemeklēt firmām atbilstošus speciālistus, taču līdz ar to arī palīdzēt dažādu jomu speciālistiem atrast vispiemērotāko darba vietu veiksmīgos uzņēmumos ar iespējām karjeras izaugsmei. Ja tu, student, meklē interesantu un labi apmaksātu, tieši tev atbilstošu darbu ar izaugsmes iespējām, vietējā vai starptautiskā uzņēmumā, tad tu vari izmantot šo lielisko iespēju - iestāties International Trendsetters datu bāzē un piedalīties kādā no tevi interesējošiem konkursiem uz vakantu amata pozīciju.

Jā, kā tad ir iespējams nonākt līdz konkursam, kas tevi interesē?

Tev ir jāpaņem un jāaizpilda International Trendsetters anketa, ko tu vari saņemt Citadeles ielā 2, kā arī caur Internetu vai Studentu padomē - Raiņa bulv. 19, 126. telpā (arī SP ir ieinteresēta parūpēties par studentu tagadni un nākotni, tādēļ tiek veidota sadarbība ar IT), un jānosūta uz anketā norādīto adresi. Līdz ar to tu nonāc datu bāzē un tiklīdz firmai ir kāds darba piedāvājums atbilstoši tavām vēlmēm un prasmēm, tā tu tiec aicināts uz konkursu. Pat tad, ja tu šobrīd jau strādā kādā uzņēmumā, tas nav šķērslis tam, lai tu padomātu par nākotnes iespējām.

Arī es pati esmu piedalījusies šāda veida konkursā, esmu ieguvusi darbu, kas man ir sirdij tuvs, kurā varu realizēt savas spējas un zināšanas, ko es daru ar prieku un interesi, tādēļ varu droši apgalvot - ir vērts pamēģināt!

Par to, kā notiek šāda veida konkursi, kā sevi veiksmīgāk pasniegt darba devējam un kas ir svarīgi darba intervijās, lasiet kādā no nākamajiem "UA" numuriem.

INGA EZERA
PSIHOĻ., 3. KURSS

ĢEOGRĀFU FUKSENE

Visbeidzot, kad nemierīgie kaķi jau sākuši klaiņot pa palodzēm, aurojot pavasara gaidās, arī Ģeogrāfi satrakošanās un beidzot izfukseja pusgadu vecos fukšus. Tāda ir mūsu tradīcija - fukset tikai tos pašus foršākos, atraktīvākos, gudrākos un citādi domājošos, kuri ir jau pierādījuši sevi un izturējuši pirmo sesiju. Pirmais kurss pierādīja, ka nav nekādi prajāņiku cepēji un sākotnēji pat bija daudz vairāk nekā visi fuksetāji kopā, taču Freža vadībā drīz saradās jo lieli ļaužu pulki, un viss sākās. Izējot šausmu trepes, kā miltaini indiāņu belaši, fukši pamazām savācās galvenajā aktu zālē. Šeit jau vairs nelidoja balonos tērptās ūdens bumbas un krāsu otas. Fukšiem šeit notika Nagano olimpisko spēļu cienīgs pasākums oratora Napalma vadībā. Atkarībā no savām fiziskajām īpatnībām, lempības un attapības šeit tikai izcīnīti zelta un sudraba fukša tituli ar īstu medaļu pasniegšanu. Lielu atsaucību publikā izraisīja ģeogrāfu kerlinga sacikstes, kā arī pautiņlingošana mērķi. Visas ampelības beidzās ar visu fukšu kopā sanākšanu, un, apjuzoši kopīgu, tēva jostas cieniņu, virvi, tie nodeva svinīgo zvērastu, un visu noslēdza ģeogrāfu himnas skanējums. Tālāk jau sekoja kārtīga dejošana, kā jau pie mums tas pieņemts, un tikai rita pusē, līdz ar pirmajiem gaiļiem, nē, - tramvajiem, Albertielā iestājās miers un cilvēkiem labs prāts.

ANDRIS KLEPERS

MITRAIS VALENTĪNS SLAPINA ĶĪMIKUS

Šis nu bija viens no tiem neskaitāmajiem pasākumiem, kurus rīko Ķīmijas fakultātes SPP. Un tas vien jau liecina par augstu kvalitāti. Nu jau ierasts, ka pirms katra pasākuma tiek rīkota grandioza reklāmas kampaņa, tāpēc tā šoreiz nevienu īsti nepārsteidza. Jā, kas tad isti notika Ķīmikos? Kā jau jūs būsi pamanījuši, 10. februārī Ķīmikos notika ekselenti mitrs vakars, veltīts Valentīnam. Milzīgais pūlis draudēja izgāzt fakultātes durvis jau pāris stundas pirms pasākuma. Ar drošības orgānu gādību, visi "slapināties gribētāji" tika ievadīti Aktu zālē. Un tad sākās! Pasākumu ievadīja bungu dārdoņa. Prožektoru apspidēts uz skatuves parādījās vadītājs sarkanā smokinīgā. Tad atskanēja vārdi: *Are you*

ready for the party? Aprakušais pūlis transā spēja izkliegt tikai vienu milzīgu: *YES!* Sākās dažādi konkursi, kur nedalītu skatītāju atzinību ieguva pāris "Zilā Capļa". Diemžēl, žūrija domāja citādāk. Ar savdabīgu Valentīna dienas izpratni izcēlās 3. kursa priekšnesums. Vēl labu brīdi pēc tā zālē nenorima sajūsmas kliegzieni un aplausi. Nervozākās skatītājas pamanījās pat noģībt.

Un tad klāt bija apsolītā modes skate ar fantastiskiem tērpiem un nepārspējamu dizainu. Arī šeit, skatei beidzoties, ovācijas nebeidza sākties. Nedrīkst nepieminēt vairākus mēnešus ilgušās Valentīna un Valentīnas vēlēšanas.

Balsošanas rezultāti šokēja pat (*Turpinājums skatīt lapu iepriekš*)

PRELŪDIJA MĀCĪBSPĒKU NOVĒRTĒŠANAI!

Decembrī Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātē tika realizēts šīs fakultātes Studentu pašpārvaldes projekts "Pasniedzēju novērtēšana", kura gaitā ap 650 studentu anonīmā aptaujā novērtēja savus mācībspēkus, kā arī izteica savus ieteikumus par vielas pasniegšanu, kā arī par daudziem citiem studentu - pasniedzēju attiecību aspektiem. Šāda veida projektā Vadībinību programmas studenti piedalās jau trešo reizi, savukārt Ekonomikas un komerczinību studenti novērtēja savus mācībspēkus pirmo reizi. EV fakultātes Studentu pašpārvalde izvirzīja šādus mērķus pirms projekta sākšanas: izveidot atgriezenisku saiti starp mācībspēkiem un studentiem. Objektīvā veidā informēt mācībspēkus par to, kā viņus verte studenti, atspoguļojot mācībspēku iespējamās nepilnības darbā, kā arī uzlabot studiju kvalitāti fakultātē.

Aptaujas respondenti atbildēja uz astoņiem jautājumiem, kā, piemēram, "Vai labprāt klausītos vēl vienu kursu pie šī mācībspēka?" Atbilžu varianti bija seši - no "pilnīgi piekritu", līdz "pilnīgi nepiekritu". Pēc datu ievadišanas un apstrādes bija redzamas dažas spilgtas tendences, kā, piemēram:

- 1) no 103 aptaujā ietvertiem pasniedzējiem vidējo vērtējumu zemāku par "drīzāk nepiekritu" ieguva mazāk par 10 mācībspēkiem;
- 2) visaugstāk studenti vērtē mācībspēku sagatavo-

tību nodarbībām, viszemāk - mācībspēku vēlmi ieinteresēt studentus attiecīgajā nozarē;

- 3) budžeta studentiem ir ievirze vērtēt mācībspēkus zemāk, nekā maksas studentiem;
- 4) bieži, bet ne vienmēr, viena un tā paša priekšmeta mācībspēks ar lielāku aptaujāto studentu skaitu (kas norāda arī uz lielāku kopējo studentu skaitu) ieguva zemāku vidējo vērtējumu nekā viņa vai viņas mazāk noslogotais kolēģis vai kolēģe.

Sprīžot pēc studentu vārdiskām atsauksmēm, visaugstāk vērtētās mācībspēku īpašības ir profesionālisms, pretimnākšana, uzmundrošana attieksme, humora izjūta, kā arī izteikta vēlēšanās iemācīt savu priekšmetu. Studentu negatīvās atsauksmes ietvēra mācībspēku nevēlēšanos vai nespēju izraisīt papildus interesi attiecīgajā nozarē, nepraktiskas nodarbības, vietām neskaidro pasniegšanas veidu, lekciju nesaskaņotību ar semināriem, slikto valsts valodas prasmi, studentu goda un cieņas aizskaršanu no mācībspēku pusēs, nepunktualitāti, kā arī pasniedzēju izraisītos pārtraukumus nodarbībās viņu personīgo iemeslu dēļ.

1997./98. akadēmiskā gada pavasara semestrī "Pasniedzēju novērtēšana" notiks visas LU mērogā, ko atbalsta arī LU vadība, tajā skaitā mācību prorektors Juris Krūmiņš. "Pasniedzēju novērtēšanas" vadītāji cer, ka viņu darbs būs gan lietderīgs ikkatram LU studentam un mācībspēkam, gan pamanīts un atzīts.

ANDRIS OGRĪŅŠ

KNZ KONKURSS

Nu, labdien! Klāt ir kārtējais. Kārtējais konkurss. KNZ konkurss. Pagājušais KNZ Valmieras konkurss ieguva īpašu popularitāti. Bija jūtama sasodīti liela vidzemnieku atsaucība. Divaini, kāpēc gan tas tā?

Šoreiz sāksim ar pareizajām atbildēm:

- 1) KNZ ir saistība ar Valmieru;
- 2) Valmierā dzīvo četri KNZ locekļi, kas ir ievēlēti LU SP;
- 3) KNZ ģenerālpriekšnieka dzimtene ir Valmiera.

Tās arī bija pareizās atbildes. Nezin, kāpēc nebija pareizu atbilžu. Jautājumi it kā nebija grūti. Tomēr patīkamu pārsteigumu mums sagādāja ilggadējais KNZ konkursa veterāns Jānis Švinskis. Šis leģendārais cilvēks, lai iepriecinātu KNZ konkursa rīkotājus, pārsteidz ne tikai ar pareizām atbildēm, bet arī ar izcili noformētu vēstuli, kas bija ieturēta spēcīgā jūgendā stilā. Nu, palīdz tev, Jāni, par sagādātajiem jaukajiem mirkliem!

Tieši tāpēc arī KNZ konkursu komisija vienbalsīgi nolēma uzvaru piešķirt Jānim Švinskim.

Jānim pienākas ceturtais paaudzes televizora kaste (mazlietota), kā arī septiņi sirsnīgi rokasspiedieni.

Jā, tāpat kā rit laiks (un, liekas, tas ir neapturams), tikpat neapturami savu uzvaras gājieni turpina slavenie KNZ konkursi. Kārtējais solis preti pilnīgai uzvarai ir kārtējais KNZ konkurss.

Lūk, arī viņš! Saņemiet!

1) Kāds ir KNZ locekļa Edgara Meļņa mīļākais teiciens?

a) "Sasodīts!";

b) "Kur tad tā var būt!";

c) ...

2) Nosauciet KNZ mīļāko sporta veidu?

a) Nakts volejbols;

b) KNZ ekstremālās izdzīvošanas spēles;

c) mušu planierisms.

3) Cik sver smagākais KNZ virs?

a) 109 kg;

b) 32 kg;

c) 1 kg.

Tas arī šoreiz it kā viss. Atbildes kā parasti sūtiet uz KNZ ģenerālstābu, Rīgā, Bulļu ielā 5 - 116. Didzim Ustupam.

VIEDOKLIS

IEMĀCĪTIES DZĪVOT AR MIERU

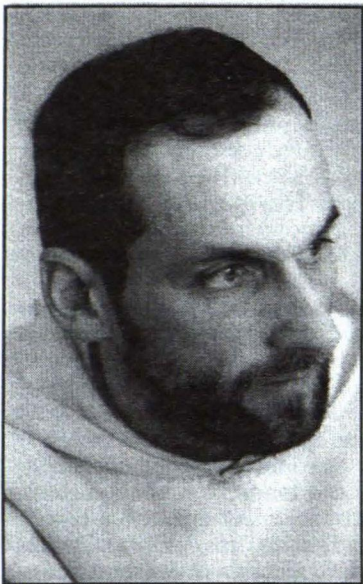
(Turpinājums 1. lpp.)

tam viņš studēja gan Krakovā, gan Varšavā. Viņš studentiem Universitatē lasa lekcijas morāl-teoloģijā.

Par to, kādi ir viņu ieteikumi dzīvē, uz sarunu aicināju abus Tēvus.

- Sabiedrībā tiek daudz spriests, kur meklēt isto patiesību? Kā dzīvot? Kāda ir dzīves jēga? Ko jūs mācāt studentiem?

Tēvs Augustīns: - Domāju, ka patiesību var atrast un tā ir Svē-

Tēvs Augustīns

tajos Rakstos. Cenšos to, ko Kristus ir atklājis caur Evāņģēliju, īstenot dzīvē. Jauniešiem vajadzētu pievērsties Svētajiem Rakstiem, jo tie dod atbildes uz jautājumiem par pasauli, par cilvēku. Tāpat tajos rodama atbilde uz problēmām - kādas tās ir, kāpēc rodas, kur ir to avots. Ja cilvēks nav ar Dievu, tad rodas problēmas, ar kurām viņš viens netiek galā. Ja cilvēks lūdz, Dievs viņam palīdz tās risināt.

Tēvs Oskars: - Kā atrast savu dzīves ceļu? Tā ir problēma ne tikai LU studentiem, tāpat studentiem Teoloģijas fakultātē. To gan sauc par Teoloģijas fakultāti, taču tajā ir arī tādi cilvēki, kuriem vienkārši bija vēlēšanās studēt. Protams, ir tādi studenti, kuri ir sludinātāji savā draudzē, ja runā par bapstistiem vai luterāņiem. Fakultātē studē arī katoļi un citu konfesiju pārstāvji. Katrs kaut ko meklē. Mēs, mācībspēki, cenšamies parādīt, ka ir tādas vērtības, kuras ir mūžīgas. Es cenšos dot ne tikai zināšanas, jo tā ir viena lieta. Visu var zināt, bet ne visam var noīcēt. Svarīga ir arī mana personīgā pieredze. Dažreiz es stāstu par tēmām, kuras nav dogmas, bet ir

Baznīcas dzīve. Cilvēki ļoti nopietni klausās un to pārdzīvo sevi.

Manuprāt, katram cilvēkam vajadzētu padomāt, kas ir viņa dzīves mērķis. Ir tādi, kuriem tas ir materiālais, ir tādi, kuriem tās ir garīgās lietas. Ja cilvēks sāk ticēt, tad parādīt, ka tas ir vērtīgi un ko mums dod ticība Dievam, Trīsvienībai. Tad varam runāt jau tālāk.

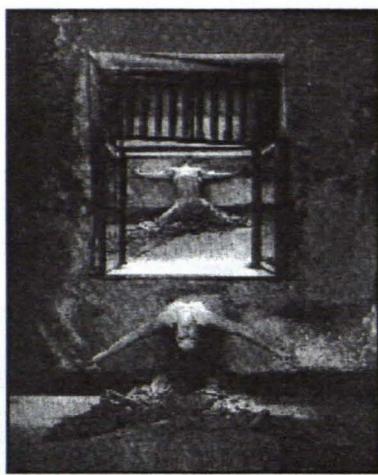
- Ļoti aktīvi ir sektanti. Sākumā viņi jauniešiem kā tādu medus maizi piesola ārzemju braucienus, bezmaksas valodu kursus, aicina uz saiešanām, pamazām cilvēku iesaistot savā pulkā un ietekmējot psihiski. Kā no tā izsargāties?

Tēvs Oskars: - Tas ir pilnīgi dabiski, ka cilvēks meklē, jo viņš ir sabiedrīks. Mēs meklējam vēl kādu, ar ko var parunāties, var satikties, kura klātbūtnē mēs jūtamies pilnvērtīgi un svarīgi. Tādēļ dažādi piedāvājumi, nereti sākumā balstās uz emocionālo pusi. Atkal ir jautājums par pamatu. Vai tā ir ticība, vai tā ir tieksme pēc pašrealizācijas?

Šajā pasaulē stāstīt par Dievu nav viegli. Tādēļ, ka cilvēki par Viņu jau ir dzirdējuši. Tas noticis dažādā veidā - reizēm ļoti izkropļotā, reizēm, ņirgājoties par ticību. Tādiem cilvēkiem palīdzēt ir daudz grūtāk, nekā tiem, kuri par Dievu nekā nezina. Negatīvās shēmas, kuras cilvēkam jau ir galvā, ir ļoti grūti nomākt un izveidot kaut ko skaistu un lielu.

Es stāstu tiešām to, kas ir būtisks. Zinu, ka Dievs dara savu. Cenšos cilvēkiem stāstīt tā, lai viņi sāktu domāt. Reiz viņi sāks redzēt daudz vairāk. Mans uzdevums, stāstot par ticības lietām, ir palīdzēt cilvēkiem atvērt acis un ausis, lai viņi mācētu saredzēt un saprast.

Tēvs Augustīns: - Visam klāt ir arī ticīgās dzīves prakse. Mēs draudzē mēģinām praktiski mācīties lūgties. Vissvarīgākais ir aktīvi un dziļi piedalīties Vissvētākajā Misē, nākt pie sakramentiem - Grēksūdzes sakramenta, Svētās Komūnijas. Mums ir arī adorācija - tas nozīmē, stundu pavadām lūgšanā Dieva priekšā. Nākam, lai Viņš mūs pārveido. Rīkojam arī vakarus jauniešiem - teorētiski izglītojošus ticības ziņā un arī psiholoģijā. Stāstām par lūgšanu. Tie mums ir ceturtdienās pulksten 19.00 pēc Svētās Mises. Jauniešiem vajadzētu meklēt dzīvu kontaktu ar Dievu. Būtu lieliski, ja katrā draudzē būtu pulciņi, kur jauniešiem nākt kopā un lūgties. Rīgas centrā - Marijas Magdalēnas baznī-

cā visu dienu ir adorācija, iespējas doties turp - nolikt Dieva priekšā savas problēmas. Viņš aicina pie sevis visus un visiem palīdz. Neskatoties uz to, kas mēs esam. Viņš mūs pārveido un problēmas sāk lēnām pazust. Dievs ar savu žēlastību mums palīdz.

- Šobrīd modē ir "Dzīvās ētikas mācība", Austrumu reliģijas. Tās runā par ļaunumu pasaulē. Tā nav izeja!

Tēvs Oskars: - Ja visa pasaule ir ļauna, tad arī es esmu ļauns un mani draugi ir ļauni. Loģiski. Tas nozīmē, ka nekādu draugu nav - visi esam vilki un viens otru gribam apēst.

Pieņemsim, ka mūsu dzīvē ir kādi pamati. Kristīgā Baznīca stāv uz diviem pamatiem - tie ir Svētie Raksti un Tradīcija. Tas palīdz saprast lietas. Vēl kāda lieta, kas atšķir kristietību no visām pārējām reliģijām. Jautājums ir par to, vai cilvēks pats sevi var atpēstīt, vai pats sev var palīdzēt? Visas ārpuskristības koncepcijas stāsta, ka cilvēks pats to var izdarīt. Tas ir pilnīgi otrādi, nekā saka Jēzus Kristus: "Bez manis jūs neko nevarat izdarīt." Tāda tieksme - pašam tikt ar visu galā, cilvēkam ir. Īsi sakot, - lai būtu kā Dievs! Es zinu, ko daru, un pats ar visu tikšu galā.

Dzīvā ētika, *New Age*, ezoterisms - to visu var samest "vienā maisā", pasakot galvenos principus. Atšķirība šeit tāda - ja ir jāizvēlas es pats vai Dievs, tad šeit "izvēle" ir es. Ja es pats, tad Dievam nekādas vietas šajā koncepcijā nav!

Kristietība stāv uz pamata, ka pasaule ir laba, bet ne ideāla. Tāda tā nevar būt, jo ideāls ir tikai Dievs! Pasaule ir radījums un visādi tur iet. Cilvēkam arī ir visādi trūkumi, bet tas nenozīmē, ka viņš ir ļauns. Cilvēks ir labs, tikai viņš ir vājš. Arī pasaulīgās tieksmes ir labas. Ja cilvēks saka: "Pasaule ir ļauna", tad ar to viņš domā attiecības, kuras ir pa-

saulē, to, ko pasaule piedāvā. Tā ir cilvēku kopums. Jo Saule taču ir laba un neviens man neiestāstīs, ka viņa ir slikta, ja spīd.

Tēvs Augustīns: - Cilvēks ir ļoti labs, uz tā balstāties. Zinām, ka bija pirmdzimtais grēks un cilvēks savas vainas dēļ kļuva grēcīgs. Caur šo ievainojumu arī rodas problēmas. Brīžiem cilvēks dara ļaunu. Viņa aicinājums ir darīt labu, dzīvot pēc Dieva prāta. Dievs mums nāk palīgā ar saviem bausījiem. Zinot tos un pildot, sargājam sevi un citus no ļauna. Tādā veidā dzīvojot, saņemam laimi. Protams, labo darot, ir vajadzīga piepūle, arī izturība. Labo mēs iegūstam, ejot kalnup. Aicinājums ir labās vērtības un lai pēc tām savā dzīvē un attiecībās ar citiem cilvēkiem tiektos. No visas sirds mīlētu Dievu un līdzcīvēkus kā sevi pašu.

Zinām, ka pasaulē ir arī ļaunais un viņš ļauc cilvēkiem prātu, ļauc vērtības. Brīžiem grūti ir saprast, kas ir labs un kas ir slikts. Tādēļ ir šīs problēmas, un mēs nākam pie Dieva, kurš mums apskaidro prātu un palīdz ikdienas dzīvē tiekties pēc labām vērtībām un tās saskatīt.

- Cilvēks meklē un cenšas atrast mīlestību, vienalga, kādu. Kā sajūst, kad tās būs vispatiesākā un nebūs tikai tās mirklis?

Tēvs Oskars: - Ne viss, ko sauc par mīlestību, ir mīlestība. Par to pamācības ir Svētajos Rakstos. Taču ne visi tos lasa. Daudzi cilvēki lasa daļliteratūru. Domāju, ka "Mazo Princi" lasījis katrs. Tur teikts, ka svarīgākais ir tas, kas sirdī, kas ir neredzams acīm. Te ir atspoguļoti Svētie Raksti.

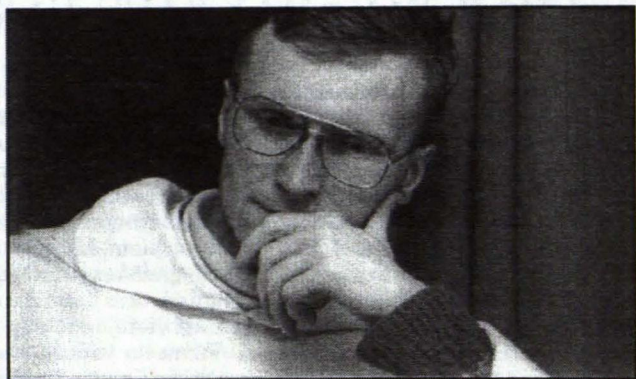
Dievs izvēlēja Dāvidu, lai viņu svētītu par Karali un teica Samuelam, lai neskatās, kā Dāvids izskatās. Tikai Dievs skatās citādāk: "Tas, kas ir sirdī, ir svarīgākais." Tā arī ar mīlestību. Ne vienmēr tas, kas mūsu acīm patīkams, ir šīs jūtas. Jāatšķir mīlestība un patika. Mīlestība ir konkrētas rūpes par cilvēku, par viņa labumu. Kristīgā koncepcijā labums ir šīs dzīves galā tikšanās ar Dievu un dzīve ar Viņu mūžīgi.

Patika pati par sevi ir laba, ti-

kai reizēm līdzekļi, ar kuru saņemam patiku, nav labi. Patika ir tā, kas mums var palīdzēt. Mīlēt otru cilvēku, rūpēties par viņu, stiprināt šo mīlestību.

Mums nav tiesību sevi dāvināt pa labi un pa kreisi, kam vien iepatīkas. Laulībā Dievs dāvina vienu cilvēku otram, un tā ir Viņa svētība. Skatoties uz dažādām mīlestībām, mums jādomā, - vai ar to esam uzticīgi Dievam!

- Lai cilvēks būtu drošs un nebaidītos, viņam ir jābūt

Tēvs Oskars

pārliecinātam par sava ceļa pareizu izvēli.

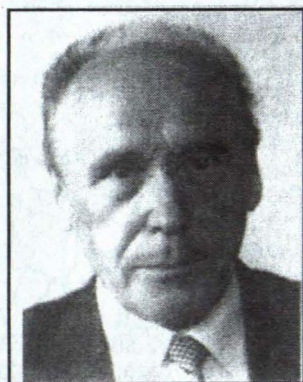
Tēvs Augustīns: - Cilvēki, kas mācās Teoloģijas fakultātē, arī meklē Patiesību. Mani pārsteidz uzmanība, ar kādu studentiem klausās lekcijas. Arī pēc tam mēs pārrunājam jautājumus par sektām, par Austrumu reliģijām, par dažādiem okultismiem un tā tālāk. Kontakts ar studentiem mums ir lielisks. Ja arī jums ir jautājumi, jautājiet! Mums var piezvanīt pa tālruni: 2-467769 - Uz Svētā Jāzepa baznīcu. Varat nākt arī uz Lūgšanu naktīm, diskusijām. Cik varēsim - palīdzēsim!

Tēvs Oskars: - Viens ceļš ir šāds - pieņemu, ka dzīvoju pasaulē un mana dzīve šeit beidzas. Mana miesiņa arī beidzas, dvēselītes vispār nav. Vai arī - esmu ticīgs cilvēks. Ticu, ka Dievs ir, un, ka Viņš ir Persona. Budismā un Austrumu reliģijās Dievs ir Liels nekas. Pēc tā cilvēks arī ir nekas. Starp šīm iespējām mums ir jāizvēlas. Vai būt tikai šajā dzīvē un Dievs ir Tukšums, vai Personīgais Dievs un ar Viņu dzīvot. Ko cilvēks izvēlas, tā ir viņa lieta. Dažreiz ir tā, ka ļoti grūti cilvēks meklē, baidās pieņemt kristietību, bet ir tādi, kuri uzdrošinās un nenozēlo!

MĀRA SADOVSKA

IN MEMORIAM

DOCENTS VOLDEMĀRS SMILGAINIS (1930 - 1998)

Docents Voldemārs Smilgains dzimis 1930. gada 24. maijā, Talsu apriņķa (tagad Tukuma rajona) Cēres pagastā. Vecāki - rokpeļņi.

1938. gadā vecāki nopērk zemi apmēram 12 ha platībā, kļūstot par "sava kaktiņa, sava stūrīša zemes" īpašniekiem. Latviešu zemnieka mūžsenais sapnis piepildīts. Taču drīz ģimeni piemeklē liela nelaime - nomirst tēvs. Paliek māte ar prāvu bērnu pulciņu - bez Voldemāra ģimenē ir vēl trīs bērni. Kara laika un pēckara gadi ir neiedomājami grūti, taču centīgais pusaudzis Voldemārs Smilgains vairāk par visu grib mācīties. 1959. gadā viņš kļūst par Juridiskās fakultātes vakara nodaļas studentu. Studiju beigu posmā viņš jau strādā par proku-

ratūras izmeklētāju. 1965. gadā viņš saņem jurista diplomu.

1966. gadā Voldemāru Smilgaini pieņem darbā Universitātes Juridiskajā fakultātē. Viņš strādā par kriminālistikas kabineta vadītāju, bet ar 1969. gadu lasa arī lekcijas kriminālistikā. Drīz viņš tiek ievēlēts par vecāko pasniedzēju.

Līdztekus darbam fakultātē Voldemārs Smilgains nododas zinātniskajai pētniecībai. Jau 1970. gadā viņš publicē zinātnisku rakstu "Apsūdzētā nopratināšana". Top arī kandidāta disertācija, kuru viņš 1980. gadā aizstāv Ļeņingradas Universitatē.

Taču ar to tiesību zinātnes studijas nebūt nebeidzas. Tās tiek padziļinātas gan Maskavas Universitatē, gan praksē, ceļot kvalifikā-

ciju Republikas Prokuratūrā, Tieslietu ministrijā, Tiesu ekspertīzes un kriminoloģijas zinātniskās pētniecības laboratorijā u. c.

Voldemārs Smilgains pasniedz vairākus kursus: kriminālistiku, juridisko psiholoģiju, kriminālistikas metodiku atsevišķu noziedumu izmeklēšanā. Viņa galvenie pētījumu virzieni arī ir kriminālistiskā zinātņu nozarē - kriminālistika un juridiskā psiholoģija.

1989. gadā Voldemārs Smilgains tiek ievēlēts par docentu, bet 1992. gadā Habilitācijas un promocijas padome pielīdzina viņa juridisko zinātņu kandidāta grādu Tiesību doktora (Dr. iur.) grādam.

Tā ar neatlaidību un mērķtiecīgu darbu sasniegta virsotne, no kuras paveras plašas darbības iespējas kā Universitatē, tā ārpus tās,

un D. iur. docents Voldemārs Smilgains netur rokas klēpi. Viņš ir Rīgas Domes konsultants, viņš dod atzinumus par to, kā Rīgas pašvaldības iestādes un uzņēmumi izpilda likumus un citus normatīvos aktus, viņš pārvalda vairākus namus, viņš ir audīts un tā bez gala. Viņš aizrautīgi strādā, sevi nežēlodams, par veselību nedomādams.

Taču dabai ir stingri likumi, kurus nedrīkst pārkāpt. 1998. gada 17. februāra naktī centīgā un darbīgā Voldemāra Smilgaina sirds pārstāja pukstēt.

Ar lielu godu un sirsnīgiem atvadu vārdiem, Dr. iur. docents Voldemārs Smilgains tika guldīts Rīgas Meža kapos.

PROFESORE LĪNA BIRZIŅA

VAR ARĪ TĀ

JA ES GRIBU, VARU IEMĀCĪT ARĪ ZILONI VIRPOT

- Kas jūs esat?
- Es esmu māksliniece un pa jokam pedagoģe, bet varbūt, ka esmu pedagoģe un, ne pa jokam, māksliniece. Laikam tā arī ir, ka esmu viena no otra - vienlaicīgi jau kopš 1963. gada. "UA" lasītāju uzmanībai sārūna ar HELGU INGEBORGU MELNBĀRDI.

- Ko jūs mācāt Universitātē?
- Liktenis ir lēmis, ka Tautas keramikas studiju "Vāpe" Latvijas Universitātē vadu kopš dibināšanas dienas 1975. gadā - tāpat jau 23. gadu, bet Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes Darbmācības katedras studentus "mocu" kopš 1992. gada. Darbmācu zēniem un meitenēm ir laimējies, jo LU vadība ir daudz līdzējusi, lai minētajiem studentiem būtu iespēja keramikas praktikumu strādāt, izmantojot studijas bāzi un studiju laikā izbaudīt mākslas un izglītības savstarpējo saplūsmi.

Katedrās esmu izstrādājusi un arī vadu studijas kursus "Kultūras mantojums Latvijas muzejos" un "Tautas māksla un pilsoniskums".

- Kas, jūsuprāt, ir pilsoniskums?

- Pilsoniskums šajā gadījumā ir prasme izprast un skaidrot pamatvērtības latviešu tautas mākslā un latviešu nacionālajā bagātībā - vakar, šodien, rīt. Mēs pētām sevi, savstarpējās attiecības, sirdsizglītības jēgu un tautas mākslas lomu cilvēcisko kontaktu dibināšanā, šeit - Universitātē, Rīgā, Latvijā, pasaulē.

Pilsoniskums būtībā ir atbildība par to, kas mums pieder jau paaudzū paaudzēs un kas jādara, lai to saglabātu, lai to nezaudētu, lai to paņemtu līdzī jaunajā gadu tūkstoši.

Gadu mijā cemojoties Amerikā pie dēla Armanda, kurš pašreiz turpina mūzikas pedagoģijas studijas magistrantūrā, daudz strādāju Stetsona universitātes bibliotēkā un sev par pārsteigumu atklāju, ka ASV pilsoniskās apziņas pētnieks un pedagoģus satrauc ASV valdosaus daudz tautību kultūru sajaukums. Un tikai tad es aptvēru, cik latviešu tauta ir laimīga, jo mūsu keramikas pirmsākumi, mūsu novadu māksla, mūsu amatu pārmantotība vēl joprojām ir tīrādnis. Un mūsu pienākums ir to pētīt un saglabāt!

- Ne jau visu var saglabāt, daudz kas arī zūd?

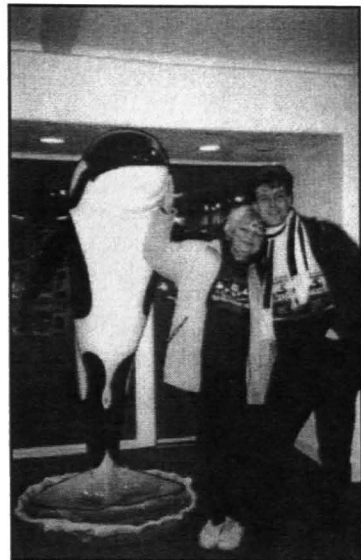
- Jebkura dzīve raksturojas ar to, ka kaut kas zūd un kaut kas nāk klāt. Divainākais ir tas, ka bieži vien zaudējot, iegūsti.

Latviešu tauta faktiski ir nīdeta visu savu pastāvēšanas laiku, bet te nu mēs vēl esam. Labi, mēs neesam

pārāk daudz, bet mēs esam.

Pasaule ir ļoti raiba. Arī Amerikā es satiku tādu ļaudis, kas likās neizprotami pārdekorētās mājās Ziemassvētkos. Tomēr visur ir cilvēki, kas saprot, kas ir īsta vērtība, varbūt viņi ir tie klusākie un nabadzīgākie, bet viņi tomēr uztur īpašu gaisotni.

Es saviem studentiem parasti jautāju, vai viņi var iedomāties, ka

H. J. Melnbārde ar dēlu Armandu Amerikā, Floridā.

amata meistars vai meistare auž vai pin vai virpo podu lamādamiem un lādēdamiem. Nekad! Viņi to dara ar visu sirdi, ar prieku, ir tajā iekšā. Kā gan var pazust lietas, kas nāk no sirds un kur ir tik daudz labestības? Nevar pazust.

- Kādi ir jūsu studentiem?

- Vienmēr esmu studentiem teikusi, ka apbrīnoju, ka viņi šajā "rosola bļodas laikā" ir tik gaiši un viņos ir daudz optimisma. Dabīgi, gandrīz katrā kursā ir daži tādi, - ar mazu uguniņu iekšā, bet nāk viņi šņākdami, uz āru izbidījuši adatas, ļoti piesardzīgi. Tad man patīk viņus kārtu pa kārtai atlobīt. Mēs ļoti labi saprotamies, viegli strādājam, un mums arī izdodas. Viena no galvenajām vērtībām arī ir šīs savstarpējās attiecības. Ja tu man tici un es tev, tikai tad var kaut kas sanākt. Man visu mūžu ir bijis ļoti labs kontakts ar skolniekiem un studentiem. Es vienmēr saku - mani skolēni visi ir talantīgi. Ja es gribu, varu iemācīt arī ziloni virpot.

- Laiku pa laikam notiek arī studentu darbu izstādes?

- Jā, jo ir ko rādīt. Divreiz gadā savu radošo māku rāda izvēles "C" kursa studenti, kuri no dažādām fakultātēm pulcējas kopējā kursā "Mākslas vieta izglītībā un kerami-

ka kā specifiska praktiskā metode." Darbmācu studenti savus darbus rāda ne tikai izstādēs. PPF telpas un kabinetus rotā studentu rokām praksē veidotie keramikas pannu un ziedu trauki, bet ēdnīcas interjerā labi iekļaujas toņos pieskaņotā galda keramika. Savukārt studijas "Vāpe" dalībnieki, kas lielākoties arī ir LU studenti un absolventi, no 6. marta savus mākslas darbus rādīs izstādē "Putni" Brīvdabas muzeja izstāžu zālē, bet marta nogalē un aprīlī Aizrozežu muzeja Velvju zālē kopā ar igauņiem un lietuviešiem piedalīsies kopējā ekspozīcijā "Baltijas valstu novadu keramika".

- Kas ir vērtība jums pašai?

- Vērtība ir kaut kas izauklēts sirdī, ko es varu dāvēt otram. Manā izpratnē tas tomēr ir mākslas darbs. Esmu ārkārtīgi priecīga, kad rīkoju savas personalizstādes, tad redzu, ka man ir ļoti plašs skatītāju loks, viņi mani gaida, prasa: kad būs... Tā ir fantastiska sajūta, ka saproti, ka cilvēki no tava darba ir garīgi paēduši. Pēdējā izstādē, ko rīkoju Lietišķās mākslas muzejā, saucās PATVĒRUMS; šajā izstādē mēneša laikā bija 40 000 apmeklētāju. Un kad vēl lasīju atsauksmes, kur cilvēki man ir veltījuši dzejoļus, pārdomas... Tas aiziet no sirds uz sirdi. Dažkārt pilnīgi nezināmi, sveši cilvēki tevi ir sapratuši, viņiem ir ticis kāds gaismas stars.

- Vai ir kāds mākslinieks, kas ir jums tuvs?

- Diemžēl lidmašīnas kavēšanās dēļ es netiku uz koncertu Amerikā (Floridā), uz kuru man bija dāvināta biļete. Vēlāk radās iespēja iepazīties ar šo mākslinieku videokasetē. Tas ir mūziķis, pēc tautības grieķis, viņam ir ļoti interesants vārds - JĀNĪ. Viņš ir izveidojis simfonisko orķestri no ļoti dažādiem pasaules mūziķiem. Pēdējos gados ar savu orķestri un savām kompozīcijām rīkojis koncertus Akropolē, Ķīnā, Aizliegtajā pilsētā, Indijā, pie Tadžmahala, bet pagājušo Ziemassvētku laikā - Floridā.

Noklausoties un noskatoties viņa koncerta videoierakstu, man viņš šķita kā gadsimta mesija. No viņa strāvoja nepieredzēta labestība, kas atbalsojās klausītāju sejās. Viņš arī uzsvera, ka rīkojot šos koncertus, lai izteiktu pateicību tiem, kas pirms gadu simteņiem būvējuši pasaules brīnumus - Tadžmahalu u. c. Un uzsvera, ka viņš jūtot, ka šiem gariem jāpasaka paldies, lai pēc tam varētu iet tālāk. Tas izskatījās un izklausījās ļoti aizkustinoši un patiesi. Šim cilvēkam es vēlētos veltīt, ja tas izdosies, izstādi, un fonā tad skanētu viņa sacerētā mūzika.

ANDA LASE

SVEICAM

KOPĀ AR "JUVENTUS" JŪTOS JAUNĀKA

Šī gada 20. martā apaļu jubileju atzīmēs Universitātes kora ("Juventus" un "Minjona") kornertmeistare ILZE DZĒRVE. Jubilāre piekrita nelielai intervijai.

ju ar "Minjonu". Tā ir citādāka sabiedrība nekā jaukais koris, tās ir citas meitenes. Varbūt atvērtākas, jo nav puišu acis, kas vēro.

- Kas pa šiem gadiem vispīlgtāk palicis atmiņā?

Viesturnejā Japānā

- Lielākā daļa "Universitātes Avīzes" lasītāju tevi nepazīst, tādēļ, lūdzu, iepazīsimies!

- Man būs 50 gadu jubileja. Klavieres spēļu, kopš vispār sevi atceros. Uzstājos kopā ar koriem, solistiem un citiem kolektīviem. Esmu beigusi Latvijas Valsts konservatoriju, no mācību laika strādāju par kornertmeistari (spēļu pavadijumu).

- Kad sākās sadarbība ar Universitātes koriem?

- Ar "Juventus" sadarbojos jau 30 gadus. Mēs ar Juri Kļaviņu sākām pie Daumanta Gaiļa. Viņš man daudz ko iemācīja, tagad to lieku lietā. Toreiz es biju jauns skuķis. Pēc Daumanta Gaiļa nāves esam palikuši kopā ar Juri. Pēc Viestura Gaiļa ieteikuma sāku un nu jau piecpadsmit gadus strādā-

- Tie ir lielo formu darbu atskaņojumi (P. Barisona "Brīnumzeme", F. Puleika "Stabat Mater" u. c.). Katrs šāds atskaņojums ir jauka pārmaiņa, tie inens manā dzīvē daudz interesanta. Kopā ar "Juventus" jūtos jaunāka.

- Kā jūs vērtējat sadarbību ar Ilzi?

- Juris Kļaviņš, kora "Juventus" galvenais diriģents: - Ļoti labi. Ilze ir ļoti atsaucīga. Viņa ļoti jūt diriģenta, kora un koncertmeistara attiecības. Cits to nevar iemācīties visu mūžu.

JĀNIS LULLE

P. S. 3. aprīlī LU Lielajā aula notiks I. Dzēves jubilejas koncerts, kurā piedalīsies kori "Juventus" un "Minjona".

LIELAIS SPORTS

VEIKSMĒ PĀNEVEŽĀ!

14. un 15. februārī Lietuvā, Papevežas pilsētā vieglatlētikas hallē risinājās trīs Baltijas valstu sacensības vieglatlētikā, kurās Latvijas izlasi pārstāvēja arī mūsu labākie sportisti. Sacensības bija aizraujošas, saspringtas un bezgala interesantas gan skrejceļā un sektoros, gan komandu vērtējumā, jo pārmaiņus vadībā izvirzījās gan Igaunijas, gan Latvijas izlase, un tikai maču pēdējā dienā un pēdējā disciplīnā noskaidrojās uzvarētāji. Tā bija Latvijas izlase ar 198 punktiem, Igaunijai - 193 punkti, bet Lietuvai - 169 punkti.

Kā pēdējās vieglatlētikas hallē cīnījās augstlēcējas, kas arī nodrošināja Latvijas uzvaru. Mūsu A. Gulbe, veicot 1.75 m - bija otrajā vietā.

Veiksmīgi startēja M. Alksnis, kurš guva uzvaru 1500 m skrējienā 3 : 55.11 min., bet divas reizes garākā distancē, nepareizi novērtējot situāciju, spēja ierindoties 2. vietā ar rezultātu 8 : 24.12 min. Nepaveicās A. Trumpei, kurā 60 m barjerskrējienā 0,05 sek. zaudēja uzvarētājam, Anitas rezultāts 8.35 sek. Otrā vietā A. Trumpei arī tāllēkšanā - 6.14 m.

Ar neatlaidību un gribasspēku izcēlās E. Krūms, kurš ne tikai palīdzēja Latvijas komandai izcīnīt uzvaru 4 x 200 m stafetes skrējienā, bet otrajā etapā izvirzīja to vadībā. Edvīns finišēja ar trešo labāko laiku - 49.52 sek. arī 400 m skrējienā.

Ļoti sekmīgi startēja I. Zunda, sasniedzot divus personiskos rekordus. Vispirms Ieva "pamanījās" zaudēt 0,03 sek. 400 m skrējienā otrās vietas ieguvējai, bet otrajā dienā pirmo reizi veicot 800 m, sasniegta 2 : 14,63 min. (3. vieta). 400 m Ievas rezultāts - 56.39 sek.

Interesanti risinājās 800 m skrējienā vīriešiem. Vadību bija uzņēmis mūsu V. Lācis un likās, ka viņš arī būs uzvarētājs, bet pēdējos 150 m strauji tempu kāpināja abi igauņu skrējēji un Viktoru apsteidza finišā, tāpat 3. vieta - 1 : 52.30 min. Augstlēkšanā trešajā vietā A. Ērglis - 2.05 m. Pēc ilgstošas slimošanas, treniņus atsākus K. Suharevska lodi aizgrūda 12.68 m un bija piektā, nieka 4 cm zaudējot 4. vietas ieguvējai.

Tagad mūsu spēcīgākie sportisti M. Alksnis, A. Trumpe un E. Krūms Baltijas valstu izlases komandas sastāvā piedalīsies mačā pret Zviedrijas un Somijas izlāsēm Malmes pilsētā Zviedrijā.

VILIS BERNHARDS,

LATVIJAS IZLASES KONSULTANTS

P. S. Latvijas meistarsacīkstēs vieglatlētikas daudzciņās (7-cīņa) augstlēcējas A. Ērglis izcīnīja bronzas medaļu - Lietuvas atklātajās meistarsacīkstēs vieglatlētikā par šīs valsts čempioniem kļuva M. Alksnis 1500 skrējienā, bet E. Krūms - 400 m distancē.

RĪGAS KLUBIŅI

VAI "CITRONS" IR VESELĪGS?

Pagājušā gada studentu aptaujā kā viens no apmeklētākajiem klubiem tika minēts restorāns - bārs "Citrons", kurā var arī padejot, tāpēc ielūkojos klubā, mēģinot saprast, kas ir tas, kas pievilina jauniešus šai vietai. Neliela, diezgan mājīga vieta ar skatu uz Vāgnera ielu. Protams, var noslēpties arī aiz tumbām, kas atrodas uz viena no logiem, un tev nebūs iespējas aplūkot garāmgājējus (varbūt tā arī labāk, vismaz neviens nevarēs sabojāt apetīti!). Nedaudz garastāvokli pasliktina nopietnā un nogurusi oficiantene seja un diezgan piepīpētās telpas, bet gan jau tas aizmirsīsies.

Kā pastāstīja "Citrona" direktors Jānis Strautnieks, tad klubs darbojas apmēram pusotru gadu, un tā gastronomiskā nosaukuma autors ir bijis zviedrs - kluba di-

binātājs un kādreizējais īpašnieks, kuram ļoti tuvs bijis viss, kas saistīts ar citroniem. Patiesā kluba mērķa auditorijai ir trīsdesmitgadīgie un vecāki, tāpēc arī visi pasākumi ir orientēti uz šīs publikas interesēm. Piemēram, piektdienās notiek klasiskā diskotēka "Saldie astoņdesmitie", kurā tiek spēlēta tā mūzika, kas bijusi populāra apmēram pirms desmit piecpadsmit gadiem un kuru vada Arnis Kundziņš un Ēriks Loks. Piektdienas ir vienīgās dienas, kad "Citronā" jāmaksā ieejas maksa (salīdzinot ar citiem klubiem - Ls 2.50). Ceturtdienās, kad notiek karaoke, un trešdienās, kad skan dzīvā mūzika, kas gan vairāk domāta fonam, ieeja ir bez maksas.

Jautāts, vai bezmaksas dienas nepaaugstina ēdienu un dzērienu

cenās klubā, J. Strautnieks atbildēja noliedzīgi. Otrie ēdieni "Citronā" maksā ap Ls 2 un dārgāk, turklāt porcijas nav no mazajām, alus cenas ir no Ls 0.85, bet vīna cienītāji var izvēlēties dzērienus no Ls 0.80 par 100 ml līdz Ls17 par 750 ml. Tuvākajā laikā ēdienkartē parādīsies arī vairāk pazīstami ēdieni, kā, piemēram, karbonāde vai ribiņas. Eksotikas cienītāji šeit var iegādāties cepto meksikāņu saldējumu (garšo nepierasti un interesanti!), kas maksā "tikai" Ls 1.70. Apmēram puse no apmeklētājiem ir jau patstāvīgi klienti, bet līdz ar kluba augšupēju klientu skaits, iespējams, augs, vismaz tā cerēja J. Strautnieks. Vai tā notiks, rādīs laiks!

INGA BĒRZIŅA

KONKURSS

AICINĀM CEĻOT

SJCB konkurss

Bet, nu, - pati karikatūra un tās paraksti:

1. "Tagad esmu pārāk gauss - Palīdzēs man alus kauss; Kad tas beidzot būs ar sauss, Rikšošu es tā kā strauss."

(Arnis Grants)

2. Uzsaucu tostus svara novērotāju birojam "Slaidais ceļotājs" (Rozemunde 69 - 39)
3. 11/km, saturs nav svarīgs. (Rozemunde 69 - 39)

4. "Simtiem mūsu soļu, kas sveic rītausmu, Simtiem domu mūsu prātos; Simtiem lietīņu mūsu somās; Bet tikai mēs trīs visā plašajā pasaulē." (Trīs laimes meklētāji) (Dainis Kanders)
5. "Trīs musketieri bez Dartanjana" (Ģevka)

6. "Āizvējā nenopūš putas". (Arnis Grants)
7. "Kam par daudz, kam par maz; Paskaidrojums: liekais svars." (Arnis Grants)

Diemžēl šajā reizē atsaucība no "UA" lasītājiem nebija tik liela kā pagājušo reizi, bet ceram, ka nākošā karikatūra vairo jūsu prātos, sirdīs un ķermeņos lielas potences, kas, kā zināms, konkursa nobeigumā kādam vai nagosies ar braucieni uz Prāgu. Līdz nākamajai reizei!

Ši ir jau trešā reize, kad "UA" jūs iepazīstina ar tām lētās ceļošanas iespējām, ko jums piedāvā Studentu un jaunatnes ceļojumu birojs.

Mēs visi kaut kad un kaut kur esam ceļojuši, un zinām, ka reizēm pietrūkst naudas sen izvēlētam braucienam. Lai jūsu iecerētais ceļojums tomēr kļūtu par realitāti, Studentu un jaunatnes ceļojumu birojs piedāvā dažādus ceļojumus gan grupām, gan individuāli, kas izstrādāti atbilstoši ceļotāju vēlmēm, interesēm un iespējām.

Studentu un jaunatnes ceļojumu birojs rod jums iespējas ceļot šovasar, piemēram, uz:

* Ungāriju - apskatīt Sv. Stefana baziliku un Varoņu laukumu Budapeštā;

* Poliju - ne vienmēr caurbraucot ir bijusi iespēja apskatīt Varšavu, Krakovu - miļu pilsētu brīvu uzskatu cilvēkiem;

* Čehiju - kas ir Čehija bez Prāgas, bez Kārļa tilta, Sv. Vita katedrāles, un kur nu vēl Karlovi-Vari un slavenās "Sāls alas";

* St. Pēterburgu - tā ir iespēja šo pilsētu ieraudzīt t. s. "baltajā naktī", un, protams, Ermitāža, Ziemas pils, Katrinas pils un Puškina - kas var būt labāks par to!?

Studentu un jaunatnes ceļojumu biroja jūs arī varat iepazīties ar programmām uz Somiju, Zviedriju, Dāniju, Franciju, Angliju, Austriju, izbraucieniem uz Igauniju (gan uz Tallinu, gan Igaunijas salām, atpūsties un sportot). Par tradīciju ir kļuvuši dažādu koncertu un festivālu apmeklējumi, kas ļauj iepazīt citu valstu mūziku, mākslu, kā arī dabu un tradīcijas.

Protams, galvenais SJCB uzdevums ir rast iespēju studentiem un jauniešiem ceļot lētāk, tāpēc SJCB veido programmas, kas piedāvā izmitināšanu ne tikai viesnīcās, bet arī studentu kopmītnēs un jauniešu hosteļos, kā arī vasarā atpūsties telšu pilsētiņās un kempingos.

Ja tu vēlies atpūsties ne dārgi, bet kaut kur ārzemēs, tad dodies uz Lāčplēša ielu 29 (blakus Jaunajam Rīgas teātrim), un tur tev palīdzēs izvēlēties vislabāko variantu, kā pavadīt savas brīvdienas pēc iespējas labāk.

Konkurss "Kāds ir paraksts karikatūrai?" turpina savu gaitu, un otrās kārtas uzvarētājs ir Arnis Grants, kurš, ierodoties mūsu ceļojumu biroja, iegūs starptautisko studentu/skolēnu ISIC karti vai starptautisko pasniedzēju ITIC karti par brīvu.

PALAUZI GALVU

SAISTVĀRDU SPIRĀLE

Šajā mīklā vārdi rakstāmi pa spirāli, pulksteņrādītāja virzienā. Vārda sākumu norāda kārtas skaitlis, bet tā beigās nav zināmas. Katrī divi blakus esošie vārdi pārklājas - tiem ir vismaz viens vai vairāki kopīgi burti.

1	2	3	4	5	6	7			
	20		21		22		23		
		36		37		38		39	
19	48		49		50	51	52	24	
			61		62		63		40
			71		72		73		53
	35			81		82		64	
18				88	89		83	74	25
		50	80		93				54
	34	47		92	96				41
			70			94	90	75	26
				79	87		95		65
						91		84	55
17	33	59		86		85			42
				78		77		76	66
	32		69		68		67		
		46			58		57		56
					45		44		43
16	31		30		29		28		27
			15		14		13		12

1. Auga daļa. 2. Biezs kartons. 2. Siki grauzēji. 4. Ķīmiska viela, kas rodas, savstarpēji iedarbojoties spirtam un skābei. 5. Dzīvojamā telpa. 6. Nakteņu dzimtas augs. 7. Daudzgadīgs rožu dzimtas lakstaugš ar saliktām lapām un sarkanām augļiem. 8. Mēmeles labā krasta pieteka, arī pagasta centrs Aizkraukles rajonā. 9. Priekšmeti, kas nes laimi, pasargā no nelaimēm. 10. Cilvēks, kam ir nenormāla, slimīga tieksme (uz ko). 11. Sitamais mūzikas instruments. 12. Pamatkraša. 13. Dziļā vieta jūrā, tālu no krasta. 14. Mašīna apaļkoku sazāģēšanai gareniskā virzienā. 15. Tāda, kas saistīta ar risku. 16. Telpu iekšējo sienu apdares materiāls (dsk.). 17. Būve ceļu ierīkošanai uz balstiem virs zemes. 18. Elpošanas un ožas orgāni (cilvēkam un daudziem dzīvniekiem). 19. Ķīmiskais elements, sudrabaini balts, spīdīgs metāls. 20. Ungāru komponists un pianists (1811. - 1876.). 21. Skulptūra. 22. Valsts Āzijā. 23. Sīpolaugš ar garām, šaurām la-

pām un smaržīgiem baltiem vai dzelteniem ziediem. 24. Tautu grupa, pie kurām pieder arābi, sīrieši, ebreji, etiopieši un citas senas tautas. 25. Šķidrums rakstīšanai. 26. Dokumenti ar kāda cilvēka norādījumiem, kā rīkoties pēc viņa nāves (dsk.). 27. Sengrieķu mitoloģijā - Dievs, kas sacēlās pret Zevu. 28. Steiga. 29. Dejojāja iznākšana uz skatuves baletā. 30. Miklas, kurās atminamie vārdi doti zīmju, figūru un burtu kombinācijās. 31. Gremošanas sekrēts, ko izdala mutes dziedzeri. 32. Dažu dzīvnieku mājokļi. 33. Rudens puķe. 34. Labākie sasniegumi. 35. Ģeometrijā - viens no diviem skaitļiem, kas nosaka punkta atrašanās vietu plaknē attiecībā pret taisnleņķa koordinātu sistēmu. 36. Valsts Āzijā. 37. Lakstaugi ar baltiem ziediem un mīkstām, aromātiskām, sarkanām ogām. 38. Sliktas, apvainojošas runas (par kādu). 39. Sazināšanās līdzeklis (starp cilvēkiem). 40. Sīrijas galvaspilsēta. 41. Vads vai vairāki vadi, ko aptver izolācijas kārtā un hermētisks apvalks. 42. Vēlēšanu saraksts. 43. Sporta spēle ar bumbu. 44. Krustziežu dzimtas lakstaugš ar tievu sakni un dzelteniem ziediem, kura sēklas satur daudz eļļas. 45. Urbšanas mašīnas. 46. Noteikt savu atrašanās vietu apvidū. 47. Soģis. 48. Aužamo stāvu sastāvdaļa. 49. Gadalaiks. 50. Asinsradnieki. 51. Naudas vienība Irākā. 52. Agrāk lietota laukuma mērvienība. 53. Ķimene. 54. Cukurrūpniecības balkusprodukts - brūna, sīrupam līdzīga salda masa. 55. Taisne, kas krusto kādu līkni divos vai vairākos punktos. 56. Rubenis. 57. Musulmaņu reliģija. 58. Kādas Eiropas valsts galvaspilsēta. 59. Garākā upe Dienvidamerikā. 60. Grūtības, nepatīkšanas, nelaime. 61. Līliju dzimtas augi ar sīkiem zaļiem vai blāvi dzelteniem ziediem un sīkām, šaurām lapām. 62. Profesionāla tūristu pavadone. 63. Pagasta centrs Jelgavas rajonā. 64. Lielī, plēsīgi kaķu dzimtas dzīvnieki ar rūsganu, melni plankumainu apmatojumu. 65. Augstākā virsotne Balkānu pus-salā (2925 m). 66. Matemātikas nozare. 67. Dažādos virzienos vai vairākkārt brīst. 68. Akmeņplekstes. 69. Uzņēmums, arī telpa, kur uzglabā saldētus produktus. 70. Riskants, neprātīgs, arī negodīgs pasākums. 71. Lielas cilvēku grupas, kam ir kopīga izcelšanās un kopīgas ārējās fiziskās pazīmes. 72. Gravīras nospiedums uz papīra no mākslinieka darinātas iespiedformas. 73. Cilvēka augstākās nervu darbības procesu kopums. 74. Svārstību frekvences mērvienī-

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Datortālruni veido INGA BĒRZIŅA
Numurā izmantoti TOMA GRĪNBERGA foto

KINO

KINO

KONKURSS AR "MASKU"

Paldies visiem, kas piedalījās iepriekšējā kino konkursā. Atbildes, ko saņēmām uz uzdotajiem jautājumiem bija ļoti plašas: bija minētas visas aktieru Džona Travoltas un Nikolasa Keidža filmas. Trešais jautājums izrādījās diezgan sarežģīts, bet atbilde uz to ir: Džonam Travoltam nav ietekmīgu radu Holivudā, bet tādi ir Nikolass Keidžam: režisors Frensiss Fords Kopola. Bet tagad jautājumi nākošajai kārtai:

1. Nosauciet filmu, kurā Nikolass Keidžs tēloja alkohola varā nonākušu cilvēku?
2. Pagājušā gada vasarā tika demonstrēta filma ar Džona Kjusaka piedalīšanos. Nosauciet to!
3. Vai ASV ir speciāli reisi arestantu pārvadāšanai?

Atbildes jānogādā "Universitātes Avīzē" līdz pirmdienai, 16. martam, neaizmirstot norādīt savas koordinātes, lai būtu iespējams paziņot par balvas saņemšanu. Labu veiksmi! Un esiet tikpat atsaucīgi kā agrāk!

Kino "Maska" repertuārs no 13. marta:

12.00 un 14.00 "Viens mājās 3"(Cena Ls 1)
16.00 un 18.30 "Apsūdzēto reiss" (Cena Ls 1.50).
Pirmdienās visiem seansiem biļešu cena Ls 0.70

SLUDINAJUMI
REKLĀMA
INFORMĀCIJA

NEATKARĪGAIS TEĀTRIS
KABATA (PELDU 19)

Hermaņa Paukša Akadēmiskais teātris
katrā marta trešdienā, ceturtdienā plkst. 18.30 un svētdienā plkst. 14.00
piedāvā:
11.03. - plkst. 18.30 M. Vaino "Akvārijs". Rež. B. Rožkalna
12.03. - plkst. 18.30 M. Vaino "Akvārijs". Rež. B. Rožkalna
čūska Zane grib gulēt...". Rež. L. Pintere
18.03. - plkst. 18.30 Dž. Murders "Kā tikt vaļā no Mērijas?". Rež. S. Stengrēvica
19.03. - plkst. 18.30 M. Vaino "Akvārijs". Rež. B. Rožkalna
22.03. - plkst. 14.00 - izrāde bērniem H. Paukšs "Labrīt, Raganas jaunkundz!". Rež. D. Ridūze
25.03. - plkst. 18.30 - Dž. Murders "Piektais bauslis". Rež. D. Bormane.
26.02. - plkst. 18.30 Dž. Murders "Kā tikt vaļā no Mērijas?". Rež. S. Stengrēvica
29.03. - plkst. 14.00 izrāde bērniem H. Paukšs "Kā brālītis Trusītis un viņa draugi mednieku muļķoja". Rež. S. Ungure.
Biļešu cena - Ls 1,-.
Kase atvērta pusstundu pirms izrādes sākuma.
Biļešu iepriekšēja rezervēšana: tālr. 581992 (m.) - Vera.

bas. 75. Mūzika siltzemju skujkoki. 76. Kārtas skaitlis. 77. Taisna līnija. 78. Štats ASV. 79. Dzelzceļa stacija posmā Rīga - Jelgava. 80. Apaļa, mīksta cepure. 81. Mākslīgi ievadot ķermeņa ādā krāsvielas, veidot tajā zīmējumus. 82. Liels vējš. 83. Raiba gov. 84. Cilvēki. 85. Tādas, kas neizpauž noslēpumus, uzticamas. 86. Aizdzijušas brūces. 87. Simetrijas trūkums. 88. Ēkas labības žāvēšanai un kuļšanai. 89. Hortenziju dzimtas vasarzaļi krūmi ar smaržīgiem, baltiem ziediem. 90. Neliela, tikko manāma atšķirība. 91. Darbnieks, kas pārzina un kārtu (iestādes, organizācijas vai atsevišķas personas) dienesta korespondenci, dokumentus. 92. Medicīnas darbinieki ar augstāko izglītību. 93. Pārlicība par Dieva esamību, reliģija. 94. Blīvs, viegli kūstošs vulkāniskais izeis. 95. Zema sieviešu vai bērnu balss. 96. Horizontāli nostiprināts balķis zirgu piesiešanai.

SASTĀDIJUSI SANDRA IKSTENA

ATBILDES uz iepriekšējo krustvārdu mīklu:

1. Persiks. 2. Ciemats. 3. Vinjete. 4. Orinoko. 5. Karbons. 6. Persona. 7. Cerbers. 8. Emajegi. 9. Pērlene. 10. Nopirkts. 11. Laskars. 12. Kaltiņa. 13. Salašņa. 14. Hidrāts. 15. Aprepēt. 16. Sidneja. 17. Indekss. 18. Heroīns. 19. Kohorta. 20. Imponēt. 21. Lokauts. 22. Muskats. 23. Pipenes. 24. Reomīrs. 25. Bārbele. 26. Dialogs. 27. Lēciens. 28. Santīms. 29. Termoss. 30. Utopija. 31. Madri-de. 32. Tercets. 33. Normaņi. 34. Revanšs. 35. Elbruss.

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136.telpa, Rīga, LV-1586
Tālrunis un fakss: 7222944
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Reģistrācijas apliecības Nr.535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.